

**TARIMSAL EKONOMİ VE POLİTİKA GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ
TEPGE**

**Ürün Raporu
ARICILIK
2014**

Hazırlayan

Zarife Nihal GÜLAÇ
Ziraat Yüksek Mühendisi
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü

TEPGE YAYIN NO: 235
ISBN: 978-605-4672-76-9

© TEPGE
Her Hakkı Saklıdır.

Eylül:2014

İletişim:

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Kampüsü
1 Nolu Giriş (Eski APK Binası)
Eskişehir Yolu 9.km
Lodumlu/ANKARA

Telefon: 0312 287 5833

Faks: 0312 287 5458

TEPGE'nin izni olmaksızın basılamaz, basılı veya elektronik materyal olarak çoğaltılamaz ve/veya dağıtılamaz.
Kaynak gösterilmek şartı ile alıntı yapılabilir.
Yayın içerisindeki her türlü yorum ve değerlendirmeler yazara aittir ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve TEPGE'nin görüşlerini yansıtmaz.

İÇİNDEKİLER

1-GİRİŞ	1
2-DÜNYADA DURUM	2
2.1. DÜNYA KOVAN VARLIĞI	2
2.2. DÜNYA BAL ÜRETİMİ	3
2.3. DÜNYADA KOVAN BAŞINA BAL ÜRETİMİ	4
2.4. DÜNYA BALMUMU ÜRETİMİ	4
2.5. DÜNYA BAL İTHALATI	5
2.6. DÜNYA BAL İHRACATI.....	6
2.7. DÜNYA BALMUMU İTHALATI	7
2.8. DÜNYA BALMUMU İHRACATI.....	7
2.9. DÜNYA BAL FİYATLARI.....	8
3- TÜRKİYE'DE DURUM	9
3.1. TÜRKİYE KOVAN VARLIĞI VE BAL ÜRETİMİ.....	9
3.2. İLLERE GÖRE KOVAN VARLIĞI VE BAL ÜRETİMİ.....	10
3.3. TÜRKİYE BAL İTHALAT VE İHRACATI.....	10
3.4. TÜRKİYE'DE BAL FİYATLARI.....	12
4- EK TABLOLAR.....	145
5- KAYNAKLAR	223

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Dünya Kovan Varlığı (Adet)	2
Tablo 2. Dünya Bal Üretimi (Ton).....	3
Tablo 3. Dünya Kovan Başına Ortalama Bal Üretimi (Kg).....	4
Tablo 4. Dünya Balmumu Üretimi (Ton).....	4
Tablo 5. Dünya Bal İthalatı (Ton).....	5
Tablo 6. Dünya Bal İhracatı (Ton).....	6
Tablo 7. Dünya Balmumu İthalat (Ton).....	7
Tablo 8. Dünya Balmumu İhracatı (Ton).....	7
Tablo 9. Dünya Bal Fiyatları (\$/Ton).....	8
Tablo 10. Türkiye Kovan Varlığı ve Bal Üretim Miktarı	9
Tablo 11. İllere Göre Kovan Varlığı ve Bal Üretimi	10
Tablo 12. Türkiye Bal İthalat ve İhracatı (Kg).....	11
Tablo 13. Ülkelere Göre Bal İhracatı 2013 (Kg).....	12
Tablo 14. Türkiye Bal Fiyatları (TL/Kg)	13
Ek Tablo 1. Dünya Arı Kovanı Sayısı (Adet)	15
Ek Tablo 2. Dünya Bal Üretimi (Ton)	16
Ek Tablo 3. Dünya Balmumu Üretimi (Ton)	17
Ek Tablo 4. Dünya Bal İthalatı (Ton)	17
Ek Tablo 5. Dünya Bal İhracatı (Ton).....	18
Ek Tablo 6. Dünya Balmumu İthalatı (Ton)	19
Ek Tablo 7. Dünya Balmumu İhracatı (Ton)	19
Ek Tablo 8. Türkiye İllere Göre Arıcılık Durumu	20
Devamı Ek Tablo 8. Türkiye İllere Göre Arıcılık Durumu.....	21
Ek Tablo 9. Türkiye Tüketici Bal Fiyatları (TL/Kg).....	22
Ek Tablo 10. Türkiye Üretici Fiyatları (TL/Kg)	22

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Dünya Kovan Varlığı (Adet).....	2
Şekil 2. Kovan Sayısının Ülkeler Göre Dağılımı (2012)	2
Şekil 3. Dünya Bal Üretimi (Ton).....	3
Şekil 4. Dünya Bal Üretiminin Ülkelere Göre Dağılımı (2012)	3
Şekil 5. Dünya Bal İthalatı (Ton).....	5
Şekil 6. Dünya Bal İthalatının Ülkeler Göre Dağılımı (2012)	5
Şekil 7. Dünya Bal İhracatı (Ton).....	6
Şekil 8. Dünya Bal İhracatının Ülkelere Göre Dağılımı (2012)	6
Şekil 9. Dünya Bal Fiyatları (\$/Ton).....	8
Şekil 10. Türkiye Bal Üretimi (Ton).....	9
Şekil 11. Türkiye Kovan Sayısı (Adet).....	9
Şekil 12: Türkiye Bal İhracatı (Kg).....	11
Şekil 13. Türkiye Üretici ve Tüketici Bal Fiyatları (TL/kg)	13

1-GİRİŞ

Arıcılık, dünyada yapılan en eski tarımsal uğraşlardan birisidir. Arıların yeryüzünde elli milyon yıldır bulunduğu ve arıcılık tarihinin insanoğlunun mağara yaşamı sürdürdüğü on bin yıl öncesine kadar uzandığı bilinmektedir (Dadant, 1984). Özellikle arıların tozlaşmayla bitkisel üretime yaptıkları katkıların anlaşılması, doğal ürünlere olan talebin giderek artması, arıcılığın az sermaye ve düşük girdi kullanımı ile toprağa bağımlı olmadan yapılabilmesi gibi birçok özellikleri nedeniyle arıcılık tüm dünyada yetiştiriciliği yapılan ve özel olarak desteklenen bir tarımsal faaliyettir. Ayrıca arıcılık bir çok ülkede profesyonelce yapılan bir meslek olarak algılanmaktadır (Gürel ve Gösterir, 2011). Arıcılık sektörü kimya endüstrisinden, gıda endüstrisine, sağlıktan kozmetik endüstrisine kadar oldukça geniş alanlarda etkili olan bir sektördür. Bal üretimi çoğu zaman o ülkenin arıcılık sektörü hakkında temel gösterge olmaktadır (Çakal, 2013). Dünyada 2012 yılında toplam 80 milyon arı kovanından 1,6 milyon ton bal üretimi yapılmıştır.

Türkiye doğal koşullarının, uygun iklim ve flora zenginliği doğrultusunda büyük bir arıcılık potansiyeline sahiptir. Ayrıca bitkisel üretime olan katkısı ve insan sağlığındaki önemi nedeni ile Türkiye'nin en yaygın ve geleneksel tarımsal etkinliklerinden biridir. Farklı iklim ve ekolojik şartlara uyum sağlamış bal arısı ırk ve eko tiplerinin büyük genetik çeşitliğine sahiptir. Her bir arı ırkı ve eko tipi morfolojik, fizyolojik ve davranış karakterleri açısından buldukları bölgenin özelliklerini yansıtmaktadır (Çakal, 2013). Türkiye'de toplam kovan sayısı 2013 yılında 6.641 bin adettir. Bunun 6.458 bin adetini yeni kovan oluştururken, 183 bin adetini eski kovan oluşturmaktadır. Toplam bal üretiminde ise 94 bin ton ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Bu raporda dünya ve Türkiye'de toplam arı varlığı, bal üretimi ve dış ticaretinin yanında balmumu üretimi ve dış ticaretine de yer verilerek dünya ve Türkiye'de arıcılık sektörünün durumu ortaya konulmaya çalışılmıştır.

2-DÜNYADA DURUM

2.1. Dünya Kovan Varlığı

FAO verilerine göre; 2012 yılında dünyada toplam 80 milyon arı kovanı bulunmaktadır. Arı kovanlarının %14'ü Hindistan'da, %11'i Çin'de ve %7,5'i ise

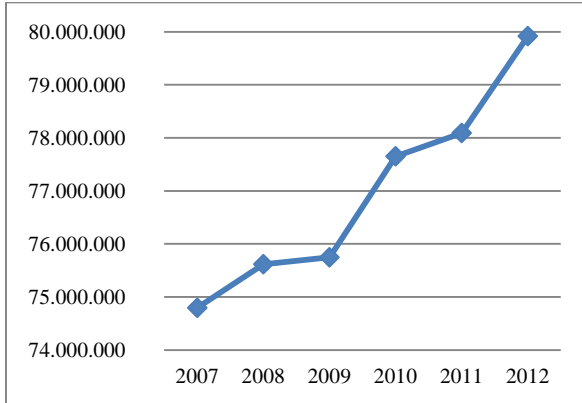
Türkiye'dedir. 2012 yılında 2007 yılına göre arı kovanı sayısının en fazla arttığı ülke %25 ile Türkiye olmuştur.

Tablo 1. Dünya Kovan Varlığı (Adet)

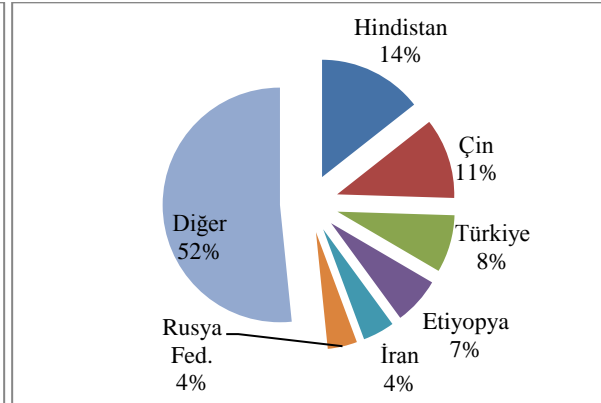
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hindistan	9.800.000	10.600.000	10.600.000	11.500.000	11.500.000	11.500.000
Çin	8.500.000	8.700.000	8.750.000	8.800.000	8.850.000	8.870.000
Türkiye*	4.825.596	4.888.960	5.339.224	5.602.669	6.011.332	6.025.000
Etiyopya	4.688.010	5.146.990	4.598.226	5.130.322	4.993.815	5.207.300
İran	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000
Rusya Federasyonu	3.155.164	3.059.791	2.975.622	3.047.239	3.049.324	3.250.096
Diğer	40.325.801	39.721.084	39.983.389	40.070.776	40.185.644	41.563.796
Toplam	74.794.571	75.616.825	75.746.461	77.651.006	78.090.115	79.916.192

Kaynak: FAO (23.07.2014)

*TUİK (01.08.2014)

Şekil 1. Dünya Kovan Varlığı (Adet)

Şekil 2. Kovan Sayısının Ünelere Göre Dağılımı (2012)

2.2. Dünya Bal Üretimi

FAO verilerine göre, 2012 yılında toplam 1,6 milyon ton bal üretimi gerçekleşmiştir. Bal üretiminde üretimin %27'sini gerçekleştiren Çin 436 bin ton ile ilk sırada yer alırken, 88 bin ton ile üretimin %6'sını gerçekleştiren Türkiye ikinci sırada yer almaktadır. Dünya kovan varlığının %14'ünü elinde bulundurarak ilk sırada buluna Hindistan kovan başına verimin düşük olması nedeniyle bal üretiminde yedinci sırada yer almaktadır. Arjantin 75 bin ton ile üretimin %5'ini, Ukrayna ise 70 bin ton ile %4'ünü gerçekleştirmektedir. Arjantin'de 2009 ve 2010 yıllarında, Ukrayna'da ise 2011 yılında bal üretiminde ciddi bir düşüş olduğu görülmektedir. (Tablo 2).

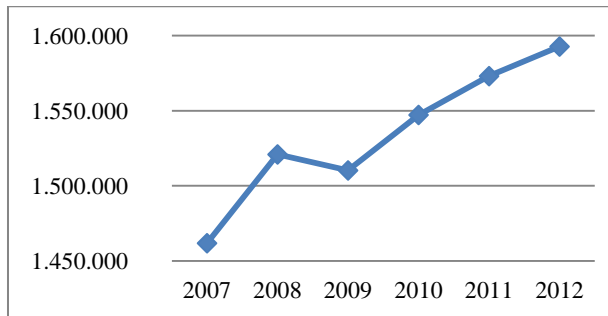
Dünya arıcılık sektörü analiz edildiğinde; Arjantin'in çok özel bir konumunun olduğu görülmektedir. Arjantin bazı iklim ve doğal afetler dolayısıyla üretimde dalgalanmalar yaşasa da arıcılık sektöründe rekabet edebilirlik düzeyi en yüksek ülkedir. Arıcılık sektöründe ürünün fiyatı, pazarı ve kalitesi dikkate alınarak yapılan rekabet edebilirlik indeksi analizlerinde; Arjantin 9.00 puanla birinci sırada, Çin 7.90 puanla ikinci sıradadır. Türkiye ise 5.35 puan almıştır. Türkiye'nin puanının göreceli düşük olmasında en büyük pay pazar değişkenine aittir. Arjantin ürettiği ürünün %94'ünü ihraç ederken, Çin %49'unu ihraç etmektedir (Çakal, 2013).

Tablo 2. Dünya Bal Üretimi (Ton)

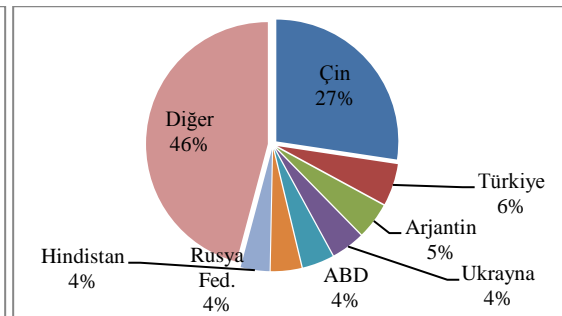
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Çin	354.000	400.000	402.000	401.000	431.000	436.000
Türkiye*	73.935	81.364	82.003	81.115	94.245	88.162
Arjantin	81.000	72.000	62.000	59.000	74.000	75.500
Ukrayna	67.700	74.900	74.100	70.873	40.311	70.134
ABD	67.286	74.293	66.413	80.042	67.294	66.720
Rusya Federasyonu	53.655	57.440	53.598	51.535	60.010	64.898
Hindistan	51.000	55.000	55.000	60.000	60.000	61.000
Diğer	713.342	705.959	715.209	743.651	746.168	730.287
Toplam	1.461.918	1.520.956	1.510.323	1.547.216	1.573.028	1.592.701

Kaynak: FAO (23.07.2014)

*TUİK (01.08.2014)

Şekil 3. Dünya Bal Üretimi (Ton)

Şekil 4. Dünya Bal Üretiminin Ülkelere Göre Dağılımı (2012)

2.3. Dünyada Kovan Başına Bal Üretimi

Dünya bal üretiminde ilk sırada yer alan Çin, kovan başına 49 kg üretimle yine ilk sırada yer almaktadır. Bal üretiminde öne çıkan diğer ülkelerde ise verimin daha

düşük seviyelerde olduğu görülmektedir. Bal verimi Türkiye’de 14,7 kg iken Hindistan’da bu rakam 5,2 kg’a kadar gerilemektedir (Tablo 3).

Tablo 3. Dünya Kovan Başına Ortalama Bal Üretimi (Kg)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Çin	41,6	46,0	45,9	45,6	48,7	49,0
Kanada	53,4	51,6	53,9	54,6	57,3	47,1
Türkiye	15,3	16,6	15,4	14,5	15,7	14,7
Kore Cumhuriyeti	14,0	14,0	14,1	14,1	14,0	14,5
İran	13,4	11,7	13,1	13,4	13,6	13,7
İspanya	13,8	12,7	13,5	14,2	14,2	12,2
Pakistan	10,4	10,4	10,4	10,4	10,4	10,9
Hindistan	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2

Kaynak: FAO (23.07.2014)

2.4. Dünya Balmumu Üretimi

Balmumu, 2-3 haftalık genç işçi arıların son 4 çift karın halkalarındaki mum salgı bezlerince salgılanan, karın halkaları arasından çıkarken hava ile teması sonucu katılaşıp pulcuk haline geçen, salgılandığı anda beyaz renkte olan ve daha sonra koyulaşan bir arı ürünüdür. Arı, balmumuyla petek diye adlandırdığımız altıgen gözenekleri yapar. Bal mumunun asıl kullanım alanı arıcılıktır. Ancak günümüzde kozmetik sektörü, ilaç sektörü,

diş hekimliği, su geçirmez malzemeler gibi birçok alanda kullanılmaktadır (www.hammaddeler.com). Dünya balmumu üretimi 2012 yılında toplam 64,6 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Balmumu üretiminin %36’sı 23 bin ton ile Hindistan tarafından üretilmektedir. Etiyopya 5 bin ton üretimle üretimin %8’ini gerçekleştirirken, Arjantin 4,7 bin ton ile %7’sini, Türkiye ise 4,2 bin ton ile %7’sini üretmektedir (Tablo 4).

Tablo 4. Dünya Balmumu Üretimi (Ton)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hindistan	19.600	21.200	21.200	23.000	23.000	23.000
Etiyopya	4.700	5.150	4.600	5.150	5.000	5.000
Arjantin	4.700	4.700	4.700	4.700	4.700	4.700
Türkiye*	3.837	4.539	4.385	4.148	4.235	4.222
Kore Cumhuriyeti	3.779	3.717	3.976	3.396	3.063	3.063
Kenya	2.500	2.500	2.510	2.500	2.500	2.500
Diğer	21.668	21.954	22.194	22.085	22.234	22.203
Toplam	60.784	63.760	63.565	64.979	64.732	64.688

Kaynak: FAO (23.07.2014)

*TUİK (01.08.2014)

2.5. Dünya Bal İthalatı

FAO verilerine göre 2011 yılında dünya bal ithalatının %26'sını 130 bin ton ile ABD, %16'sını 77 bin ton ile Almanya ve %8'ini ise 40 bin ton ile Japonya gerçekleştirmiştir. İthalat 2011 yılında ABD'de %14, İngiltere'de ise %13 oranında artarken,

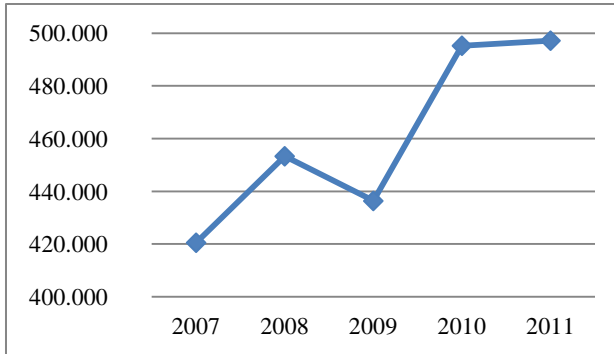
Almanya'da %14, Belçika'da %5 oranında azalmıştır. Türkiye'nin kayda değer bir bal ithalatı bulunmamaktadır. En fazla ithalat 1.247 ton ile 2008 yılında gerçekleşmiştir (Tablo 5).

Tablo 5. Dünya Bal İthalatı (Ton)

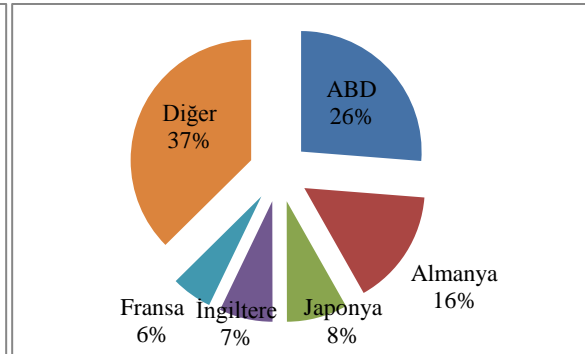
	2007	2008	2009	2010	2011
ABD	105.438	104.962	95.473	114.128	130.495
Almanya	94.077	91.923	82.575	89.548	77.361
Japonya	37.887	41.682	36.919	39.950	40.584
İngiltere	30.109	30.297	30.411	31.515	35.644
Fransa	23.489	27.960	23.413	25.394	27.153
Belçika	8.583	16.340	18.583	22.096	21.055
İspanya	11.560	16.290	15.263	17.712	20.655
İtalya	10.686	13.389	15.171	14.549	15.155
Suudi Arabistan	9.139	8.819	8.220	12.809	14.007
Polonya	3.372	4.476	7.438	9.180	13.609
Hollanda	8.436	8.583	10.578	10.090	11.960
Türkiye*	54	1.247	9	0,211	-
Diğer	77.720	87.382	92.346	108.095	89.524
Toplam	420.550	453.350	436.399	495.277	497.202

Kaynak: FAO (23.07.2014)

*TUİK (01.08.2014)

Şekil 5. Dünya Bal İthalatı (Ton)

Şekil 6. Dünya Bal İthalatının Ülkelere Göre Dağılımı (2012)

2.6. Dünya Bal İhracatı

Dünya bal ihracatında da bal üretiminde olduğu gibi Çin ve Hindistan ilk sıralarda yer alırken Türkiye'nin daha gerilerde yer aldığı görülmektedir. 2011 yılında ihracatın %20'si 100 bin ton ile Çin'de, %14,7'si 72 bin ton ile Arjantin'de, %5,9'u 29 bin ton ile Hindistan'da gerçekleşmiştir. Çin'de ihracat 2011 yılında bir önceki yıla göre %1 oranında azalırken, Arjantin'de %26,

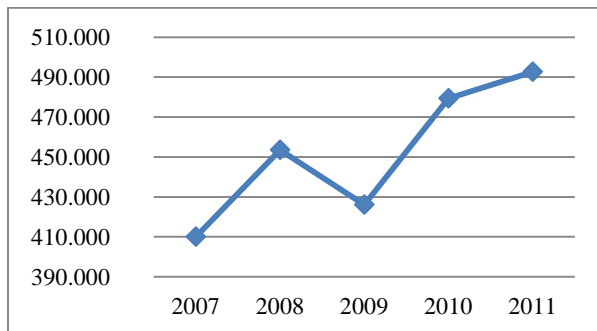
Hindistan'da %28 ve Vietnam'da ise %24 oranında artmıştır. Türkiye ise 1.263 bin ton ile dünya ihracatının %0,26'sını gerçekleştirmiştir. Türkiye'de ihracat 2011 yılında 2007 yılına göre iki katından fazla artış göstermiştir. Çin bal üretiminin %23'ünü, Arjantin %82'sini ihraç ederken, Hindistan %47'sini, Türkiye ise %1,4'ünü ihraç etmektedir.

Tablo 6. Dünya Bal İhracatı (Ton)

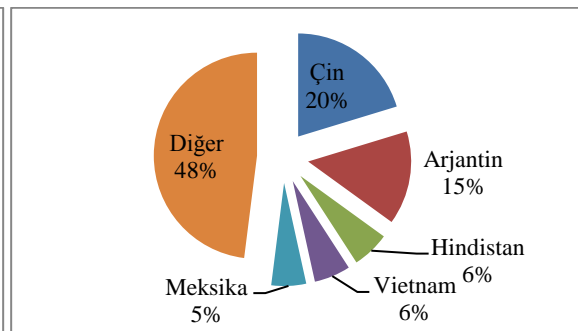
	2007	2008	2009	2010	2011
Çin	64.354	84.865	71.831	101.138	99.988
Arjantin	79.861	69.228	57.969	57.317	72.356
Hindistan	12.231	15.588	13.311	22.649	28.940
Vietnam	16.730	19.807	18.176	22.544	28.032
Meksika	30.912	29.646	26.984	26.512	26.888
Brezilya	12.907	18.271	25.987	18.629	22.399
Almanya	23.771	27.598	22.021	20.527	18.946
İspanya	13.883	16.338	16.267	21.756	18.771
Belçika	4.213	10.177	13.303	18.304	16.833
Uruguay	14.215	8.978	6.129	7.946	15.243
Macaristan	23.872	24.179	14.238	13.901	12.421
Türkiye*	398	397	900	1.102	1.263
Diğer	112.734	128.509	139.028	147.062	130.628
Toplam	410.081	453.581	426.144	479.387	492.708

Kaynak: FAO (23.07.2014)

*TUİK (01.08.2014)

Şekil 7. Dünya Bal İhracatı (Ton)

Şekil 8. Dünya Bal İhracatının Ülkelere Göre Dağılımı (2012)

2.7. Dünya Balmumu İthalatı

Dünyada 2011 yılında toplam 18,9 bin ton bal mumu ithalatı yapılmıştır. İthalata konu olan bal mumu miktarı toplam üretimin %29'unu oluşturmaktadır. Balmumu ithalatının %21'i 3,9 bin ton ile Almanya tarafından gerçekleştirilirken, %15'i 2,9

bin ton ile Fransa'dan, %12'si ise 2,3 bin ton ile ABD tarafından gerçekleştirilmektedir. Türkiye balmumu üretimine ek olarak 774 ton bal mumu ithalatı gerçekleştirerek toplam ithalatın %4'ünü gerçekleştirmiştir.

Tablo 7. Dünya Balmumu İthalat (Ton)

	2007	2008	2009	2010	2011
Almanya	2.939	2.900	2.575	3.113	3.922
Fransa	1.272	1.324	1.711	2.823	2.873
ABD	2.163	2.181	2.220	2.479	2.340
Hindistan	209	317	1.430	956	950
Japonya	802	852	686	861	846
Türkiye*	145	100	396	1.080	774
Diğer	6.136	5.781	5.340	6.044	7.259
Toplam	13.666	13.455	14.358	17.356	18.964

Kaynak: FAO (23.07.2014).

*TUİK (01.08.2014)

2.8. Dünya Balmumu İhracatı

2011 yılında toplam balmumu ihracatı 19 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Balmumu ihracatının %49'u 8,7 bin ton ile bal üretiminde lider ülke olan Çin tarafından gerçekleştirilmektedir. Malezya 2,8 bin ton ile ihracatın %15'ini gerçekleştirmektedir.

Sırası ile ABD, Almanya ve Hollanda balmumu ihracatında önemli ülkeler arasında yer almaktadır. Türkiye'nin kayda değer bir bal mumu ihracatı bulunmamaktadır.

Tablo 8. Dünya Balmumu İhracatı (Ton)

	2007	2008	2009	2010	2011
Çin	5.449	6.217	7.483	8.759	8.754
Malezya	772	830	1.044	1.971	2.806
ABD	1.283	1.675	958	1.514	1.743
Almanya	1.007	1.220	1.198	1.327	1.294
Hollanda	379	587	369	619	618
Fransa	693	599	740	620	585
Türkiye*	22	3	4	5	-
Diğer	2.417	1.992	2.595	2.165	3.263
Toplam	12.022	13.123	14.391	16.980	19.063

Kaynak: FAO (23.07.2014).

*TUİK (01.08.2014)

2.9. Dünya Bal Fiyatları

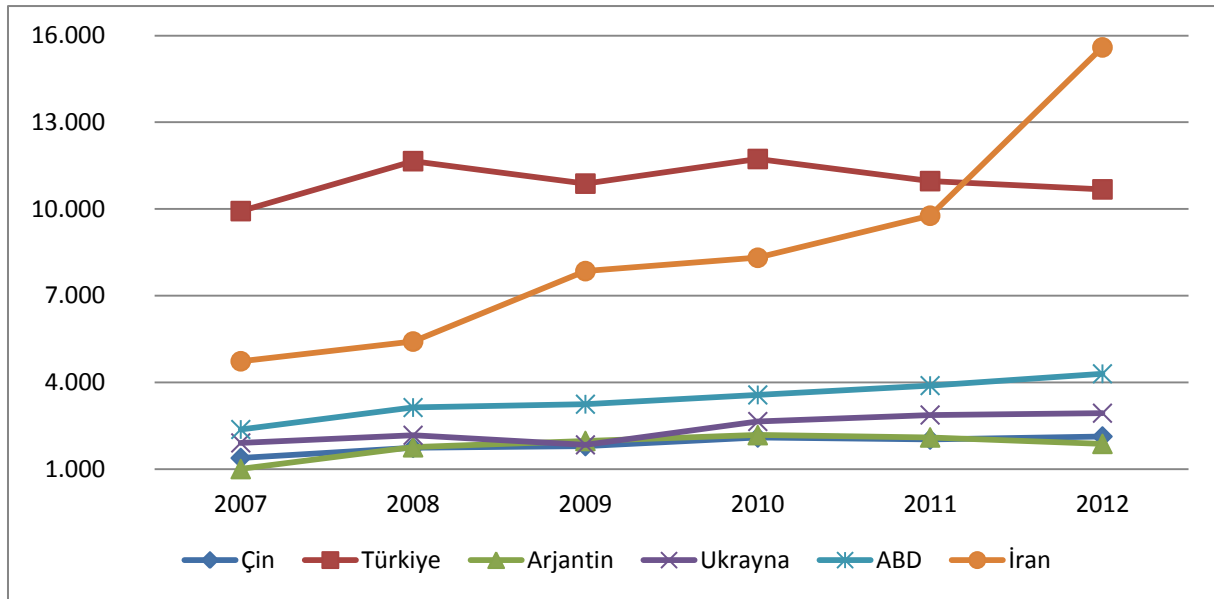
Dünya bal fiyatlarına bakıldığında; üretimde lider olan Çin'de bal fiyatının 2012 yılında 2.131 \$/ton olduğu görülmektedir. En düşük fiyat 1.876 \$/ton ile Arjantin'de bulunurken, İran ve Türkiye bal fiyatları yüksek olan ülkeler arasında

yer almaktadır. İran'da 2012 yılında bal fiyatları bir önceki yıla göre %60 oranında artarak 15.593 \$/ton olurken, Türkiye'de ise %3 oranında azalarak 10.681 \$/ton olmuştur (Tablo 9).

Tablo 9. Dünya Bal Fiyatları (\$/ton)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Çin	1.386	1.741	1.800	2.097	2.027	2.131
Türkiye	9.930	11.657	10.880	11.732	10.967	10.681
Arjantin	1.005	1.759	1.977	2.179	2.099	1.876
Ukrayna	1.909	2.173	1.842	2.649	2.875	2.937
ABD	2.374	3.133	3.247	3.569	3.891	4.301
İran	4.734	5.416	7.853	8.314	9.770	15.593

Kaynak: FAO (23.07.2014).

Şekil 9. Dünya Bal Fiyatları (\$/ton)

3- TÜRKİYE'DE DURUM

3.1. Türkiye Kovan Varlığı ve Bal Üretimi

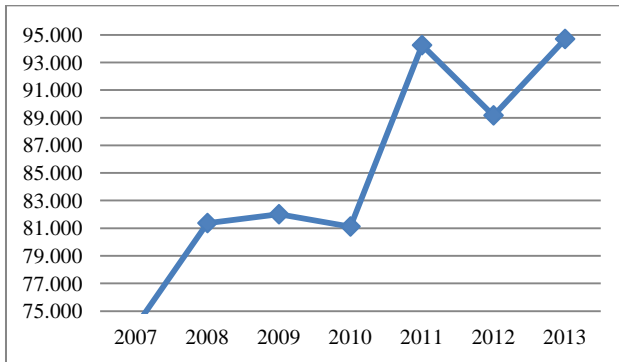
TUİK verilerine göre 2013 yılında Türkiye'de arıcılık yapan işletme sayısı 79 bin'dir. Yeni kovan sayısı 6.458 bin, eski kovan sayısı 183 bin olarak tespit edilmiştir. Bal üretimi ise 94 bin ton olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılında bir önceki yıla göre toplam kovan sayısı %4,6 oranında artarken, bal üretimi %6,2 oranında artış göstermiştir. Ancak 2012 yılında bir önceki yıla göre toplam kovan sayısı %5,6 oranında artarken kovan başına bal üretimindeki düşüşe bağlı olarak bal

üretimi %5,3 oranında azalmıştır. 2007-2013 yılları arasında 2011 yılındaki bal üretim miktarındaki artış dikkat çekmektedir. Bal üretimi %16 oranında artarak 94 bin ton olurken, toplam kovan sayısı %7 oranında artarak 6.011 bin adet olmuştur. Balmumu üretimi incelendiğinde; 2013 yılında toplam 4 bin ton balmumu üretimi yapılmıştır. Bir önceki yıla göre %0,4 artış görülmüştür (Tablo 10).

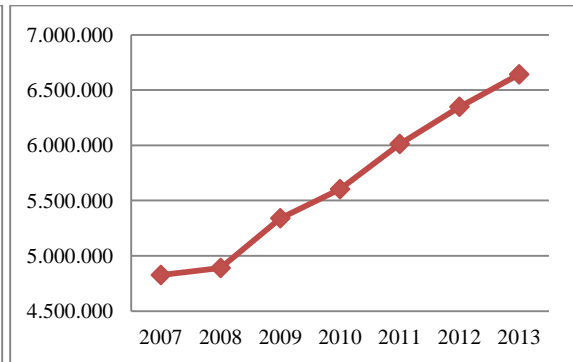
Tablo 10. Türkiye Kovan Varlığı ve Bal Üretim Miktarı

Yıl	Arıcılık Yapan Köy Sayısı (Adet)	Arıcılık Yapan İşletme Sayısı (Adet)	Yeni Kovan Sayısı (Adet)	Eski Kovan Sayısı (Adet)	Toplam Kovan Sayısı (Adet)	Bal Üretimi (Ton)	Balmumu Üretimi (Ton)
2007	21.560	-	4.690.278	135.318	4.825.596	73.935	3.837
2008	21.093	-	4.750.998	137.963	4.888.961	81.364	4.539
2009	21.469	-	5.210.481	128.743	5.339.224	82.003	4.385
2010	20.845	-	5.465.669	137.000	5.602.669	81.115	4.148
2011	21.131	-	5.862.312	149.020	6.011.332	94.245	4.235
2012	21.307	-	6.191.232	156.777	6.348.009	89.162	4.222
2013	-	79.934	6.458.083	183.265	6.641.348	94.694	4.241

Kaynak: TUİK (19.08.2014)

Şekil 10. Türkiye Bal Üretimi (Ton)

Şekil 11. Türkiye Kovan Sayısı (Adet)

3.2. İllere Göre Kovan Varlığı ve Bal Üretimi

Türkiye’de 81 ilde arıcılık faaliyeti yapılmakta olup, üretimin %35 gibi büyük bir kısmı Ordu, Muğla ve Adana illerinde yapılmaktadır. Toplam kovan sayısının %8’i Ordu’da, %11’i Muğla’da ve %7’si Adana’da bulunmaktadır. En fazla arı kovanının %11,41 ile Muğla’da olmasına

karşın bal üretiminin %12’si bu ilde yapılmaktadır. Ordu ilinde ise arı kovanının %8’inin bulunmasına karşın kovan başına verimin 24,75 kg/kovan olması nedeniyle bal üretimi %14 ile en fazla bu ilde gerçekleşmektedir (Tablo 11).

Tablo 11. İllere Göre Kovan Varlığı ve Bal Üretimi

	İLLER	Arıcılık Yapan İşletme Sayısı (Adet)	Yeni Kovan Sayısı (Adet)	Eski Kovan Sayısı (Adet)	Toplam Kovan Sayısı (Adet)	Bal Üretimi (Ton)	Verim* (Kovan/kg)
1	Ordu	3.881	519.697	139	519.836	12.864	24,75
2	Muğla	4.060	756.036	1.506	757.542	10.901	14,39
3	Adana	2.251	438.126	1.993	440.119	9.601	21,82
4	Sivas	4.027	189.814	476	190.290	3.309	17,39
5	Aydın	1.524	218.765	786	219.551	3.162	14,40
6	Mersin	1.270	207.369	820	208.189	2.885	13,86
7	İzmir	1.356	180.443	1.000	181.443	2.801	15,44
8	Balıkesir	1.566	143.043	1.094	144.137	2.581	17,91
9	Antalya	2.715	205.604	748	206.352	2.331	11,30
10	Siirt	682	74.884	43.740	118.624	1.779	15,00

Kaynak: TÜİK (01.08.2014)

* TEPGE hesaplamaları

3.3. Türkiye Bal İthalat ve İhracatı

Türkiye’de bal dış ticareti süzme ve petek bal olarak iki şekilde yapılmaktadır. 2008 yılı dışında kayda değer bir bal ithalatı bulunmaktadır.

Bal ihracatının büyük bir bölümü süzme bal şeklinde yapılmaktadır ve üretiminin büyük

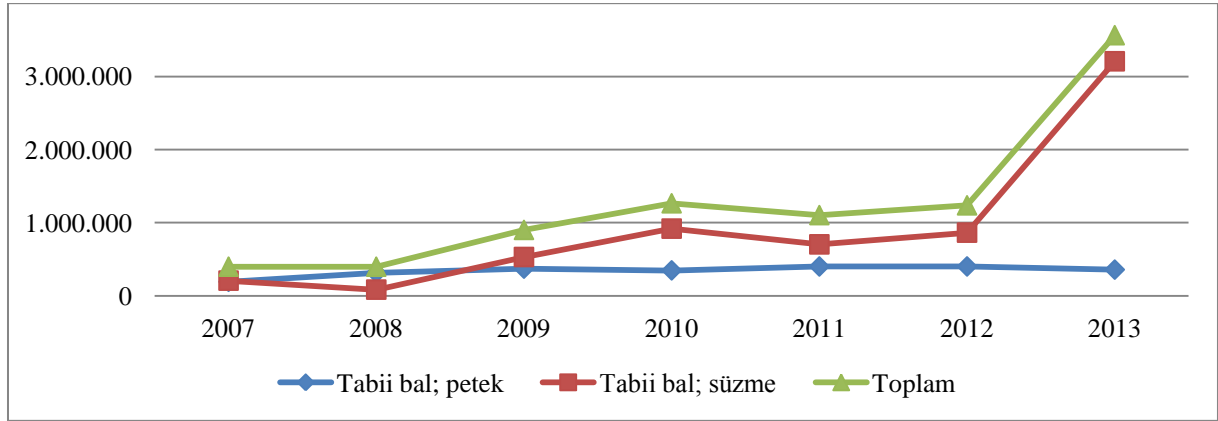
bir bölümü yurt içinde tüketildiğinden 2013 yılında toplam bal üretiminin %2 gibi düşük bir oranı ihraç edilmiştir. Özellikle 2013 yılında bal ihracatı bir önceki yıla göre iki katından fazla artış göstererek 3.563 ton olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 12. Türkiye Bal İthalat ve İhracatı

İhracat (Kg)								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Tabii bal; petek	190.993	313.574	370.631	346.697	400.095	400.394	356.907	242.561
Tabii bal; süzme	206.687	83.691	529.602	917.912	702.594	862.981	3.206.870	1.682.852
Toplam	397.680	397.265	900.233	1.264.609	1.102.689	1.263.375	3.563.777	1.925.413
İthalat (Kg)								
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Tabii bal; petek	-	-	8.876	72	-	-	-	-
Tabii bal; süzme	54.256	1.247.097	420	139	-	37	-	1.746
Toplam	54.256	1.247.097	9.296	211	-	37	-	1.746

Kaynak: TUIK (06.08.2014), 2013 ve 2014 verileri geçicidir.

*ilk 8 ay ortalamasıdır.

Şekil 12. Türkiye Bal İhracatı (kg)

Ülkelere göre 2013 yılında bal ihracatına bakıldığında, petek bal ihracatının en fazla yapıldığı ülke Almanya'dır. Suudi Arabistan ve ABD ihracatın fazla yapıldığı ülkeler arasında yer almaktadır. İhracatın büyük bir bölümü süzme bal şeklinde

yapılmaktadır. Toplam süzme bal ihracatının %61 gibi büyük bir kısmı ABD'ye yapılmaktadır. Almanya ve Belçika diğer önemli ülkeler arasında yer almaktadır.

Tablo 13. Ülkelere Göre Bal İhracatı 2013 (Kg)

	Ülkeler	İhracat
Tabii bal; petek	Almanya	188.518
	ABD	52.660
	Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	1.040
	Irak	7.181
	Ürdün	46.063
	Suudi Arabistan	61.134
	BAE	311
Tabii bal; süzme	Almanya	492.458
	Yunanistan	845
	Belçika	496.800
	Azerbaycan	25.084
	Kazakistan	340
	Libya	39.996
	ABD	1.965.069
	Kanada	19.800
	Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	63.252
	Irak	1.674
	Ürdün	1.157
	Suudi Arabistan	32.456
	Kuveyt	1.399
	BAE	8.192
	Yemen	22.590
	Moğolistan	1.045
Çin	30.594	
Japonya	4.119	

Kaynak: TUIK (19.08.2014)

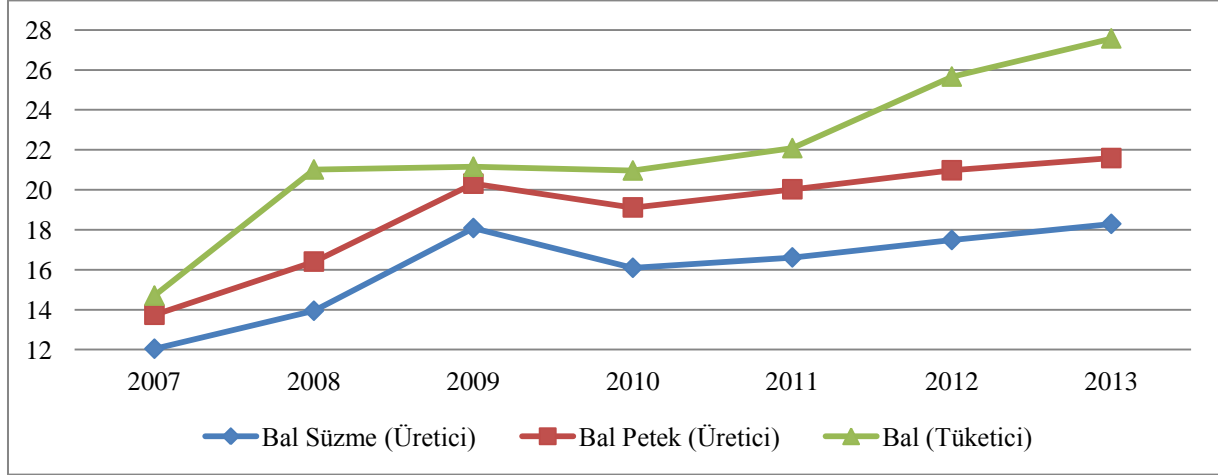
3.4. Türkiye’de Bal Fiyatları

TUIK verilerine göre; bal üretici fiyatları bal süzme ve bal petek olarak verilmiştir. 2007-2013 yılları arasında bal üretici fiyatlarında petek balın süzme bal fiyatlarına göre daha fazla oluşu dikkat çekmektedir. Bal süzme fiyatı 2013 yılında 18,29 TL/kg iken petek bal fiyatı 21,58 TL/kg olmuştur. Tüketici bal fiyatlarının 2014 yılı ilk altı ay ortalaması 29,58 TL/kg’dir ve bir önceki yıla göre %7,3 oranında artış görülmüştür. Bal fiyatlarında en fazla artış 25,66 TL/kg ile bir önceki yıla göre %16,2 artışla 2012 yılında görülmüştür (Tablo 14).

Tablo 14. Türkiye Bal Fiyatları (TL/Kg)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bal Süzme (Üretici)	12,04	13,94	18,08	16,09	16,61	17,48	18,29	-
Bal Petek (Üretici)	13,74	16,40	20,30	19,11	20,02	20,97	21,58	-
Bal (Tüketici)	14,70	21,01	21,15	20,96	22,08	25,66	27,57	29,58

Kaynak: TÜİK (01.08.201)

Şekil 13. Türkiye Üretici ve Tüketici Bal Fiyatları (TL/kg)

4- EK TABLOLAR

Ek Tablo 1. Dünya Arı Kovanı Sayısı (Adet)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hindistan	9.800.000	10.600.000	10.600.000	11.500.000	11.500.000	11.500.000
Cin	8.500.000	8.700.000	8.750.000	8.800.000	8.850.000	8.870.000
Türkiye *	4.825.596	4.888.960	5.339.224	5.602.669	6.011.332	6.025.000
Etiyopya	4.688.010	5.146.990	4.598.226	5.130.322	4.993.815	5.207.300
İran	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000
Rusya Federasyonu	3.155.164	3.059.791	2.975.622	3.047.239	3.049.324	3.250.096
Arjantin	2.970.000	2.970.000	2.970.000	2.970.000	2.970.000	2.970.000
Tanzanya	2.750.000	2.700.000	2.800.000	2.850.000	2.800.000	2.820.000
ABD	2.301.000	2.342.000	2.498.000	2.692.000	2.491.000	2.624.000
İspanya	2.313.454	2.388.750	2.389.950	2.438.550	2.440.030	2.429.330
Meksika	1.741.040	1.797.478	1.774.757	1.842.130	1.847.667	1.898.239
Kenya	2.400.000	1.950.000	1.842.496	1.459.539	1.334.023	1.717.347
Kore	1.889.514	1.858.574	1.988.021	1.697.847	1.531.609	1.715.000
Orta Afrika Cumhuriyeti	1.420.000	1.450.000	1.470.000	1.500.000	1.550.000	1.560.000
Polonya	1.450.000	1.450.000	1.450.000	1.450.000	1.450.000	1.450.000
Yunanistan	1.342.987	1.340.000	1.340.000	1.340.000	1.340.000	1.340.000
Romanya	891.043	982.368	998.000	1.057.186	1.274.917	1.294.610
Angola	1.100.000	1.100.000	1.100.000	1.150.000	1.150.000	1.160.000
Mısır	1.352.109	1.277.318	1.253.229	1.139.414	1.090.955	1.100.000
Brezilya	914.000	994.000	1.025.000	1.000.000	1.094.000	1.095.000
Fransa	1.014.000	1.000.095	884.250	839.966	820.401	795.355
Macaristan	493.000	553.000	421.000	432.000	610.000	746.000
Almanya	900.000	691.689	694.851	685.441	695.052	698.714
Sırbistan	267.238	298.159	301.560	319.912	306.068	653.793
Kanada	589.254	570.070	592.120	617.264	637.920	630.037
Suriye	530.000	541.000	595.394	630.775	631.526	597.863
Çek Cumhuriyeti	520.084	461.086	497.946	528.186	565.419	540.705
Bulgaristan	715.000	718.822	652.586	613.262	547.676	529.117
İtalya	940.000	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Toplam	74.794.571	75.616.825	75.746.461	77.651.006	78.090.115	79.916.192

Kaynak: FAO (23.07.2014)

*TÜİK (01.08.2014)

Ek Tablo 2. Dünya Bal Üretimi (Ton)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Çin	354.000	400.000	402.000	401.000	431.000	436.000
Türkiye*	73.935	81.364	82.003	81.115	94.245	88.162
Arjantin	81.000	72.000	62.000	59.000	74.000	75.500
Ukrayna	67.700	74.900	74.100	70.873	40.311	70.134
ABD	67.286	74.293	66.413	80.042	67.294	66.720
Rusya Federasyonu	53.655	57.440	53.598	51.535	60.010	64.898
Hindistan	51.000	55.000	55.000	60.000	60.000	61.000
Meksika	55.459	55.271	56.071	55.684	57.783	58.602
İran	47.000	41.000	46.000	47.000	47.500	48.000
Etiyopya	42.180	42.000	41.525	53.675	39.892	45.905
Brezilya	34.747	37.792	38.974	38.017	41.604	33.571
İspanya	31.840	30.361	32.336	34.550	34.624	29.735
Kanada	31.489	29.440	31.920	33.710	35.520	29.440
Tanzanya	27.500	27.000	28.000	28.500	28.000	28.500
Kore	26.488	26.000	28.000	24.000	21.400	25.000
Romanya	16.767	19.833	19.937	22.222	24.127	23.062
Angola	25.556	26.578	25.556	22.900	22.900	23.000
Uruguay	15.500	10.000	8.000	19.100	19.100	20.000
Macaristan	15.996	22.394	22.500	16.500	17.500	17.000
Orta Afrika Cumhuriyeti	14.200	14.500	14.700	15.000	15.500	16.000
Almanya	18.266	15.727	16.460	23.178	25.831	15.699
Yunanistan	14.945	15.682	16.000	14.300	14.500	14.800
Vietnam	15.659	9.960	11.549	11.944	11.804	12.365
Polonya	14.954	14.007	14.007	12.467	13.369	12.176
Fransa	16.000	14.860	15.527	13.824	13.788	11.809
Kenya	14.653	12.037	6.959	8.900	9.790	11.650
Avustralya	18.000	17.600	16.595	16.150	10.000	10.500
Yeni Zelanda	9.666	12.375	12.565	12.553	9.450	10.385
Toplam	1.461.918	1.520.956	1.510.323	1.547.216	1.573.028	1.592.701

Kaynak: FAO (23.07.2014)

*TUİK (01.08.2014)

Ek Tablo 3. Dünya Balmumu Üretimi (Ton)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hindistan	19.600	21.200	21.200	23.000	23.000	23.000
Etiyopya	4.700	5.150	4.600	5.150	5.000	5.000
Arjantin	4.700	4.700	4.700	4.700	4.700	4.700
Türkiye*	3.837	4.539	4.385	4.148	4.235	4.222
Kore Cumhuriyeti	3.779	3.717	3.976	3.396	3.063	3.063
Kenya	2.500	2.500	2.510	2.500	2.500	2.500
Angora	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300
Meksika	2.047	2.192	2.218	2.016	1.966	1.990
Brezilya	1.650	1.700	1.750	1.700	1.850	1.850
Tanzanya	1.830	1.830	1.830	1.830	1.830	1.830
Diğer	13.841	13.932	14.096	14.239	14.288	14.233
Toplam	60.784	63.760	63.565	64.979	64.732	64.688

Kaynak: FAO (23.07.2014)

*TUİK (01.08.2014)

Ek Tablo 4. Dünya Bal İthalatı (Ton)

	2007	2008	2009	2010	2011
ABD	105.438	104.962	95.473	114.128	130.495
Almanya	94.077	91.923	82.575	89.548	77.361
Japonya	37.887	41.682	36.919	39.950	40.584
İngiltere	30.109	30.297	30.411	31.515	35.644
Fransa	23.489	27.960	23.413	25.394	27.153
Belçika	8.583	16.340	18.583	22.096	21.055
İspanya	11.560	16.290	15.263	17.712	20.655
İtalya	10.686	13.389	15.171	14.549	15.155
Suudi Arabistan	9.139	8.819	8.220	12.809	14.007
Polonya	3.372	4.476	7.438	9.180	13.609
Hollanda	8.436	8.583	10.578	10.090	11.960
İsviçre	7.045	7.244	7.549	7.893	7.434
Avusturya	5.119	5.466	6.178	6.944	6.058
Rusya Federasyonu	496	1.073	2.361	5.375	5.403
Danimarka	4.330	4.804	4.121	4.373	5.190
Tayland	556	252	605	2.974	5.070
İsveç	2.726	2.798	3.604	3.970	4.062
Malezya	4.927	6.749	8.233	7.914	3.160
Avustralya	1.536	5.244	4.744	3.324	3.068
Kanada	4.310	3.642	4.891	3.258	2.843
Çin	1.520	1.950	2.420	2.189	2.468
Endonezya	922	946	8.265	15.595	2.299
Singapur	1.552	2.047	1.951	2.175	2.258
Yunanistan	2.774	2.689	2.279	1.970	2.167
Birleşik Arap Emirlikleri	3.226	2.980	1.667	1.513	2.161
İrlanda	2.248	1.379	1.606	1.551	1.943
Güney Afrika	1.469	860	1.270	2.021	1.941
Türkiye*	54	1.247	9	0.211	-
Toplam	420.550	453.350	436.399	495.277	497.202

Kaynak: FAO (23.07.2014)

*TUİK (01.08.2014)

Ek Tablo 5. Dünya Bal İhracatı (Ton)

	2007	2008	2009	2010	2011
Çin	64.354	84.865	71.831	101.138	99.988
Arjantin	79.861	69.228	57.969	57.317	72.356
Hindistan	12.231	15.588	13.311	22.649	28.940
Vietnam	16.730	19.807	18.176	22.544	28.032
Meksika	30.912	29.646	26.984	26.512	26.888
Brezilya	12.907	18.271	25.987	18.629	22.399
Almanya	23.771	27.598	22.021	20.527	18.946
İspanya	13.883	16.338	16.267	21.756	18.771
Belçika	4.213	10.177	13.303	18.304	16.833
Uruguay	14.215	8.978	6.129	7.946	15.243
Macaristan	23.872	24.179	14.238	13.901	12.421
Romanya	6.254	7.087	10.654	11.016	9.899
Ukrayna	3.516	3.264	7.362	5.383	9.874
Kanada	16.763	22.640	12.162	15.145	9.569
Tayland	7.703	3.202	5.857	6.855	8.771
Şili	7.316	10.270	9.848	8.623	7.533
Bulgaristan	3.814	3.362	6.116	8.540	6.853
İtalya	3.883	3.954	3.405	6.959	6.442
AND	3.998	5.726	4.769	11.004	6.442
Yeni Zelanda	4.871	5.793	8.209	7.307	5.471
Küba	4.504	5.430	3.745	3.272	5.183
Avustralya	5.638	7.324	8.905	5.487	4.320
Suudi Arabistan	2.595	1.244	1.244	3.966	4.314
Polonya	529	487	1.506	1.076	4.216
Fransa	4.620	5.704	3.702	3.944	4.067
Hollanda	1.424	2.307	2.364	1.932	2.981
İngiltere	1.238	1.416	1.916	2.082	2.633
Malezya	2.182	4.970	7.382	13.454	2.509
Türkiye*	398	397	900	1.102	1.263
Toplam	410.081	453.581	426.144	479.387	492.708

Kaynak: FAO (23.07.2014)

*TUİK (01.08.2014)

Ek Tablo 6. Dünya Balmumu İthalat (Ton)

	2007	2008	2009	2010	2011
Almanya	2.939	2.900	2.575	3.113	3.922
Fransa	1.272	1.324	1.711	2.823	2.873
ABD	2.163	2.181	2.220	2.479	2.340
Hindistan	209	317	1.430	956	950
Japonya	802	852	686	861	846
Türkiye	145	100	396	1.080	774
İspanya	381	385	301	515	668
Rusya Federasyonu	205	183	289	208	659
Yunanistan	1.186	1.048	970	777	652
İngiltere	415	429	468	550	597
Diğer	3.949	3.736	3.312	3.994	4.683
Toplam	13.666	13.455	14.358	17.356	18.964

Kaynak: FAO (23.07.2014)

Ek Tablo 7. Dünya Balmumu İhracatı (Ton)

	2007	2008	2009	2010	2011
Çin	5.449	6.217	7.483	8.759	8.754
Malezya	772	830	1.044	1.971	2.806
ABD	1.283	1.675	958	1.514	1.743
Almanya	1.007	1.220	1.198	1.327	1.294
Hollanda	379	587	369	619	618
Fransa	693	599	740	620	585
Kanada	477	467	461	500	524
Güney Afrika	16	11	10	12	473
Etiyopya	372	-	360	311	358
İspanya	133	130	124	214	238
Diğer	1.441	1.387	1.644	1.133	1.670
Toplam	12.022	13.123	14.391	16.980	19.063

Kaynak: FAO (23.07.2014)

Ek Tablo 8. Türkiye’de İllere Göre Arıcılık Durumu

İLLER	Arıcılık Yapan İşletme Sayısı (Adet)	Yeni Kovan Sayısı (Adet)	Eski Kovan Sayısı (Adet)	Toplam Kovan Sayısı (Adet)	Bal Üretimi (Ton)	Balmumu Üretimi (Ton)	Bal Üretimi (Kg)	Verim*
Ordu	3.881	519.697	139	519.836	12.864	199,523	13,59	24,75
Muğla	4.060	756.036	1.506	757.542	10.901	606,49	11,51	14,39
Adana	2.251	438.126	1.993	440.119	9.601	448,336	10,14	21,82
Sivas	4.027	189.814	476	190.290	3.309	277,186	3,49	17,39
Aydın	1.524	218.765	786	219.551	3.162	113,065	3,34	14,40
Mersin	1.270	207.369	820	208.189	2.885	207,846	3,05	13,86
İzmir	1.356	180.443	1.000	181.443	2.801	146,427	2,96	15,44
Balıkesir	1.566	143.043	1.094	144.137	2.581	74,035	2,73	17,91
Antalya	2.715	205.604	748	206.352	2.331	155,521	2,46	11,30
Siirt	682	74.884	43.740	118.624	1.779	21,113	1,88	15,00
Denizli	670	90.400	0	90.400	1.622	68,222	1,71	17,94
Bitlis	530	66.572	27.064	93.636	1.524	65,204	1,61	16,28
Diyarbakır	416	88.981	1.972	90.953	1.439	73,853	1,52	15,82
Giresun	1.398	92.111	233	92.344	1.344	80,119	1,42	14,56
Şanlıurfa	208	66.258	1.302	67.560	1.342	16,582	1,42	19,87
Erzurum	2.053	118.573	785	119.358	1.328	64,002	1,40	11,13
Bingöl	380	105.282	4.761	110.043	1.294	24,427	1,37	11,76
Van	479	72.606	11.501	84.107	1.228	43,129	1,30	14,61
Çanakkale	1.203	58.516	2.052	60.568	1.171	58,516	1,24	19,34
Hatay	718	82.976	914	83.890	1.167	64,775	1,23	13,92
Samsun	1.515	77.111	1.415	78.526	1.166	70,669	1,23	14,86
Hakkari	900	118.664	5.947	124.611	1.149	29,952	1,21	9,22
Trabzon	1.886	132.194	491	132.685	1.117	64,67	1,18	8,42
Erzincan	1.449	74.910	521	75.431	1.085	41,075	1,15	14,39
Kahramanmaraş	974	82.018	2.266	84.284	1.025	32,019	1,08	12,17
Konya	1.017	73.978	2.452	76.430	928	62,999	0,98	12,15
Osmaniye	543	76.839	185	77.024	912	41,585	0,96	11,85
Artvin	2.133	83.901	2.854	86.755	890	50,718	0,94	10,27
Ağrı	214	34.726	0	34.726	812	9,916	0,86	23,39
Manisa	1.286	73.166	1.786	74.952	797	29,919	0,84	10,65
Rize	2.965	90.312	3.571	93.883	792	49,471	0,84	8,45
Bursa	1.064	67.304	1.794	69.098	777	35,608	0,82	11,25
Sakarya	837	60.980	1.381	62.361	775	51,375	0,82	12,43
İstanbul	1.234	63.928	729	64.657	718	32,496	0,76	11,12
Edirne	592	46.387	2.552	48.939	694	16,683	0,73	14,19
Kırklareli	826	38.647	9.116	47.763	618	17,157	0,65	12,94
Muş	209	29.377	950	30.327	596	36,321	0,63	19,68
Ankara	1.556	66.111	3.792	69.903	580	13,833	0,61	8,31
Gümüşhane	356	34.052	52	34.104	576	19,76	0,61	16,92
Karaman	467	45.732	539	46.271	558	35,417	0,59	12,07
Burdur	1.192	45.735	566	46.301	557	48,811	0,59	12,04

Kaynak: TÜİK (01.08.2014)

* TEPGE hesaplamaları

Ek Tablo 8. Türkiye’de İllere Göre Arıcılık Durumu (Devamı)

İLLER	Arıcılık Yapan İşletme Sayısı (Adet)	Yeni Kovan Sayısı (Adet)	Eski Kovan Sayısı (Adet)	Toplam Kovan Sayısı (Adet)	Bal Üretimi (Ton)	Balmumu Üretimi (Ton)	Bal Üretimi (kg)	Verim* (Kovan/kg)
Tunceli	633	55.578	60	55.638	552,136	29,804	0,58	9,92
Tekirdağ	890	48.015	1.411	49.426	542,555	12,295	0,57	10,98
Tokat	1.769	36.851	482	37.333	541,807	29,6	0,57	14,51
Düzce	491	43.611	0	43.611	518	26,434	0,55	11,88
Kayseri	681	39.726	1.447	41.173	517,804	20,484	0,55	12,58
Kocaeli	549	51.250	385	51.635	517,624	26,724	0,55	10,02
Adıyaman	782	55.212	235	55.447	467,741	32,13	0,49	8,44
Niğde	638	30.017	385	30.402	456,09	20,545	0,48	15,00
Elazığ	735	58.493	271	58.764	453,2	23,2	0,48	7,71
Mardin	224	29.892	856	30.748	441,674	38,905	0,47	14,36
Afyon	249	31.251	0	31.251	441,628	13,638	0,47	14,13
Kastamonu	1.673	57.549	628	58.177	417,792	22,063	0,44	7,18
Kars	582	73.369	150	73.519	352,7	33,657	0,37	4,80
Bartın	1.419	25.550	145	25.695	352,42	16,03	0,37	13,72
Aksaray	657	23.592	145	23.737	347,53	1,351	0,37	14,64
Bayburt	402	36.218	0	36.218	324,071	29,462	0,34	8,95
Çorum	1.023	30.576	877	31.453	319,613	23,072	0,34	10,16
Yalova	264	28.229	600	28.829	318,788	43,405	0,34	11,06
Çankırı	1.535	47.176	715	47.891	286,144	19,931	0,30	5,97
Isparta	417	28.588	378	28.966	284,904	9,909	0,30	9,84
Malatya	1.053	81.818	3.585	85.403	278,914	29,195	0,29	3,27
Yozgat	1.036	22.707	608	23.315	278,53	5,045	0,29	11,95
Bolu	679	18.249	3.084	21.333	260,42	7,95	0,28	12,21
Batman	255	32.952	1.995	34.947	260,235	13,685	0,27	7,45
Sinop	847	28.045	258	28.303	255,38	8,855	0,27	9,02
Karabük	256	19.713	57	19.770	247,765	5,299	0,26	12,53
Kütahya	768	15.576	1.031	16.607	199,555	8,943	0,21	12,02
Amasya	444	17.170	405	17.575	197,35	12,25	0,21	11,23
Ardahan	770	47.510	15	47.525	172,8	4,27	0,18	3,64
Gaziantep	240	11.375	10.707	22.082	168,655	5,444	0,18	7,64
Şırnak	440	28.976	2.160	31.136	159,12	11,675	0,17	5,11
Kırıkkale	373	11.656	1.272	12.928	135,03	4,705	0,14	10,44
Eskişehir	223	16.399	609	17.008	134,976	4,555	0,14	7,94
Zonguldak	763	39.054	153	39.207	123,64	31,576	0,13	3,15
Uşak	161	6.199	575	6.774	118,574	4,116	0,13	17,50
İğdır	128	10.561	7	10.568	117,244	3,263	0,12	11,09
Bilecik	338	8.661	432	9.093	114,3	3,77	0,12	12,57
Nevşehir	811	11.966	475	12.441	112,825	3,437	0,12	9,07
Kırşehir	123	6.130	67	6.197	80,8	1,351	0,09	13,04
Kilis	11	495	755	1.250	8,673	0,62	0,01	6,94

Kaynak: TÜİK (01.08.2014)

* TEPGE hesaplamaları

Ek Tablo 9. Türkiye Tüketici Bal Fiyatları (TL/kg)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ortalama
2007	13,56	13,70	13,76	14,03	14,10	14,17	14,16	14,21	14,38	16,07	16,95	17,35	14,70
2008	17,81	18,51	19,95	21,47	22,12	22,11	22,12	22,10	21,48	21,59	21,48	21,43	21,01
2009	21,88	21,50	21,21	21,29	21,56	21,51	21,01	21,22	20,56	20,82	20,68	20,59	21,15
2010	20,95	20,94	20,99	21,00	21,08	20,70	20,92	20,84	20,70	20,79	21,13	21,52	20,96
2011	21,91	22,73	22,86	22,11	21,94	21,91	21,65	21,78	22,02	21,73	22,13	22,23	22,08
2012	23,18	23,96	24,03	24,35	26,29	26,49	26,46	26,59	26,59	26,64	26,66	26,61	25,66
2013	27,36	27,70	27,53	26,93	27,35	27,50	27,35	27,50	27,60	27,70	27,87	28,42	27,57
2014	29,12	29,30	29,71	29,97	29,70	29,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29,58

Kaynak: TÜİK (01.08.2014)

Ek Tablo 10. Türkiye Üretici Fiyatları (TL/kg)

	Ürün adı	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ortalama
2007	Bal (Süzme)	11.54	11.56	11.62	11.58	11.72	11.75	12.07	12.16	12.40	12.63	12.68	12.80	12.04
	Bal (Petek)	13.44	13.56	13.58	13.60	13.61	13.69	13.66	13.74	13.86	13.96	14.06	14.11	13.74
2008	Bal (Süzme)	12.78	13.10	13.19	13.41	13.40	13.94	13.92	14.49	14.57	14.48	14.72	15.03	13.94
	Bal (Petek)	15.40	15.76	15.61	15.87	15.84	16.05	16.36	16.87	17.07	17.11	17.26	17.17	16.40
2009	Bal (Süzme)	17.69	17.75	17.70	17.74	17.82	17.67	17.73	18.14	18.32	18.38	18.73	18.84	18.08
	Bal (Petek)	19.74	19.78	19.61	19.72	19.91	19.72	19.73	20.24	20.84	20.97	21.21	21.25	20.30
2010	Bal (Süzme)	15.71	15.88	16.05	16.12	15.92	15.75	15.98	16.40	16.31	16.26	16.34	16.34	16.09
	Bal (Petek)	18.67	18.63	18.81	18.78	18.54	19.17	19.08	19.36	19.46	19.54	19.64	19.63	19.11
2011	Bal (Süzme)	16.12	16.12	16.21	16.18	16.13	16.23	16.52	16.65	16.83	17.11	17.53	17.69	16.61
	Bal (Petek)	19.77	19.62	19.64	19.72	19.50	19.56	19.89	20.08	20.17	20.36	20.94	21.03	20.02
2012	Bal (Süzme)	16.90	16.90	16.96	17.13	17.14	17.24	17.43	17.68	17.91	18.13	18.12	18.24	17.48
	Bal (Petek)	20.10	20.22	20.44	20.45	20.64	20.79	21.11	21.08	21.50	21.85	21.76	21.74	20.97
2013	Bal (Süzme)	18.34	18.27	18.34	18.42	18.25	17.95	18.10	18.34	18.41	18.32	18.31	18.39	18.29
	Bal (Petek)	21.63	21.73	21.66	21.74	21.21	21.12	21.15	21.52	21.50	21.82	21.90	22.04	21.58

Kaynak: TÜİK (01.08.2014)

5- KAYNAKLAR

Çakal, M.A., 2013. TRA1 Bölgesi Arıcılık ve arı Ürünleri Raporu, Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı (KUDAKA) Araştırma ve Planlama Birimi.

Dadant, C.C., 1984. The Hive and The Honey Bee. Dadant and Sans, Hamiltan, Illianis.

www.aricilikmuzesi.net (Erişim Tarihi: 20.08.2014), Gürel, F., Gösterir, A., 2011. “Arcılığın etik açıdan Değerlendirilmesi”

www.fao.org (Erişim Tarihi: 23.07.2014), Food And Agriculture Organization Of The United Nations (FAO).

<http://www.hammaddeler.com> (Erişim Tarihi: 21.08.2014).

www.tuik.gov.tr , (Erişim Tarihi: 01.08.2014), Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK).

TEPGE YAYIN LİSTESİ

- Gül, U., Uzun B., **Kırmızı Et Durum Tahmin Raporu:2014**, Yayın No: 236, 2014, Ankara
- Gülaç Z.N., **Arıcılık Ürün Raporu**, 2014 Yayın No:235, Ankara
- Yasan Ataseven, Z, Gülaç Z.N., **Süt ve Süt Ürünleri Durum Tahmin Raporu:2014**, Yayın No: 234, 2014, Ankara.
- Subaşı S., Ören N., **Türkiye’de Tarımsal Araştırma, Geliştirme, Yayın Politikaları ve Tarımsal Büyüme İlişkileri**, 2014 Yayın No: 233, Ankara
- Öztürk E., Bayramoğlu Z., **Keban Barajı Gölünde Kafeste Alabalık Yetiştiriciliği İşletmelerinin Ekonomik Analizi**, 2014 Yayın No:232, Ankara
- Bayramoğlu Z., **Kiraz Yetiştiriciliği Yapan Üreticilerin Riske Karşı Davranışlarının İşletme Geliri Üzerine Etkileri Akşehir İli Örneği**, 2014 Yayın No:231, Ankara
- Seçer A., Öztornacı B., Alemdar T., Aykanat S., Demirdöğen A., **Çukurova Bölgesinde Başlıca Tarla Ürünlerinin Üretim Maliyetleri ve Pazarlama Yapıları**, 2014 Yayın No: 230
- Oğuz C., **Konya İlinde Kıral Alanda Tarım İşletmelerinde Yoksulluk Analizi ve Uygun Stratejilerin Modellenmesi**, 2014 Yayın No:229, Ankara
- Özüdoğru T., **Pamuk Durum ve Tahmin:2014** Yayın No: 228, 2014, Ankara
- Hasdemir M., Gül, U., Ataseven Z., Hasdemir M., **Jeotermal Seracılık Yapan İşletmelerin Karar Verme Süreçlerinde Etkili Olan Faktörlerin Analizi** Yayın No:227, 2014, Ankara
- Yasan Ataseven, Z, Gülaç Z.N., **Süt ve Süt Ürünleri Raporu:2013/2014**, Yayın No: 226, 2013, Ankara.
- Gül, U., **Kırmızı Et Raporu:2013/2014**, Yayın No: 225, 2013, Ankara.
- Bayaner, A., **Türkiye Tarımı:2013/2014**, Yayın No: 224, 2013, Ankara.
- Taşkaya Top, B., Uçum, İ. **Ayçiçeği Durum ve Tahmin:2012/2013**, Yayın No: 223, 2012, Ankara.
- Taşdan, K., **Mısır Durum ve Tahmin:2013/2014**, Yayın No: 222, 2013, Ankara.
- Gül Yavuz G., **Fındık Durum ve Tahmin:2012/2013**, Yayın No: 221, 2013, Ankara.
- Uçum İ., Taşkaya Top B., **Soya Fasulyesi Durum Tahmin:2012/2013** Yayın No: 220, 2012, Ankara.
- Keskin G., **Domates ve Domates Salçası Durum Tahmin:2012/2013** Yayın No: 219, 2013, Ankara.
- Kutlar İ., Turhanoğulları Z., Kızılay H., **Kırsal Alanda Kadınların İşgücüne ve Kararlara Katılımını Etkileyen Sosyo Ekonomik Faktörlerin Belirlenmesi: Burdur Örneği**: Yayın No: 218, 2013, Ankara.
- Özüdoğru T., **Pamuk Durum ve Tahmin:2013/2014** Yayın No: 217, 2013, Ankara.
- Polat K., **Buğday Durum ve Tahmin:2013/2014** Yayın No: 216, 2013-2014, Ankara.
- Çelik A., Şahin Demirbağ N., **Türkiye’ de Tarımsal Desteklemelerin Yem Bitkileri Ekiliş ve Üretim Üzerine Etkisi** : Yayın No: 215, 2013, Ankara.
- Olgun A., Kızılaslan H., **Tokat İli Kazova Yöresindeki Tarım İşletmelerinin Organik Tarıma Bakış Açılarının ve Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi**: Yayın No: 214, 2013, Ankara.
- Kızılaslan H., Yalçın A., **Tüketicilerin Gıda Güvenliği ile İlgili Tutum ve Davranışları (Samsun İli Örneği)** : Yayın No: 213, 2013, Ankara.
- Sönmez N. İ., Kızılaslan N., **Kırsal Alanda Kadın Girişimciliğinin Desteklenmesinde Kooperatifçiliğinin Rolü (Amasya-Çorum İlleri Örneği)**: Yayın No: 212, 2013, Ankara.
- Bozkurt Ç., Kızılaslan N., **Sanayilik Sebze Üretiminin Benimsenmesinde Gıda, Tarım Hayvancılık İl Müdürlüğü ve Tarıma Dayalı Sanayilerin Rolü (Tokat İli Merkez İlçe Örneği)** :Yayın No: 211, 2013, Ankara.
- Yücer A.A., Demirtaş M., Çelik A., Kalanlar Ş., Altun A., Kan M., **Tarım Arazilerinin Bölünmesinin Önlenmesine Yönelik Yasal Düzenleme Hakkında Düzenleyici Etki Analizi**: Yayın No: 210, 2013, Ankara.
- Polat K., **Buğday Durum ve Tahmin: 2012/2013**, Yayın No: 209, 2012, Ankara.
- Özüdoğru, T., **Amasya Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliğinin Yöre Çiftçilerine Ekonomik Etkilerinin Analizi**, Yayın No:208, 2012, Ankara.
- Aydoğan M., **Samsun İlinde Organik ve Konvansiyonel Fındık Yetiştiricilerinin Gübre Kullanımı Konusundaki İletişim Kaynaklarının Sosyal Ağ Analizi İle Karşılaştırılması**, Yayın no:207,2012 Ankara
- Seçer A., Emeksiz, F., **Doğu Akdeniz Bölgesi’nde Zeytin ve Zeytinyağı Üretimi, Pazarlaması ve Bölgede Zeytinciliği Geliştirme Olanakları** Yayın no:206, 2012, Ankara
- İlkdoğan U., **Türkiye’de Aspir Üretimi İçin Gerekli Koşullar ve Oluşturulacak Politikalar** Yayın no:205, 2012, Ankara.
- Çağatay S., Kıymaz, T., Koç, A., Bölük, G., Bilgin, D., **Dünya ve Türkiye Biyo-enerji Piyasalarındaki Gelişmelerin ve Potansiyel Değişikliklerin Türk Tarım ve Hayvancılık Sektörleri Üzerindeki Etkilerinin Modellenmesi ve Türkiye için Biyo-enerji Politika Alternatiflerinin Oluşturulması** Yayın no:204, 2012, Ankara.

- Sayılı M., Civelek O., **Tokat İli Merkez İlçede Yaş Sebze ve Meyve Toptancı Halinin Yapısı, Sorunları Ve Çözüm Önerileri 2011/2012**, Yayın no:203, 2012, Ankara
- Sayılı M., Ekinci K., **Samsun İli Bafra Ovası Arazi Toplulaştırması Projesinde Çiftçi Davranışlarının Belirlenmesi ve Projenin Sosyo-Ekonomik Yararları 2011/2012**, Yayın no:202, Ocak 2012, Ankara
- Keskin G., **Domates ve Salçası Durum ve Tahmin 2011/2012**, Yayın no:201, Ocak 2012, Ankara
- Yürekli Yüksel N., **Pirinç Durum ve Tahmin 2011/2012**, Yayın no:200, Aralık 2011, Ankara
- Taşkaya Top B., Uçum İ., **Yağlı Tohumlar ve Bitkisel Yağlar Durum ve Tahmin: 2011/2012**, Yayın No: 199, Aralık 2011, Ankara.
- Gül Yavuz G., Polat K., **Fındık Durum ve Tahmin: 2011/2012**, Yayın No: 198, Aralık 2011, Ankara.
- Özüdoğru, T., **Pamuk Durum ve Tahmin: 2011/2012**, Yayın No: 197, Aralık 2011, Ankara.
- Koç B., **Ekmek Tüketiminde Tüketici Tercihleri: Van İli Örneği**, Yayın No: 196, Aralık 2011, Ankara.
- Saner G., Yücel B., Yercan M., Karaturhan B., Engindeniz S., Çukur F., Kösoğlu M., **Organik ve Konvansiyonel Bal Üretiminde Teknik ve Ekonomik Yönden Geliştirilmesi ve Alternatif Pazar Olanaklarının Saptanması Üzerine Bir Araştırma: İzmir İli Kemalpaşa İlçesi Örneği** Yayın No: 195, Aralık 2011, Ankara.
- Polat F., **Yemeklik Yağ Sektöründe Tüketici Davranışlarını Etkileyen Faktörlerin Analizi**, Yayın No: 194, Kasım 2011, Ankara.
- Taşdan K., Çetin F., Gürer B., **Mısır Durum ve Tahmin: 2011/2012** Yayın No: 193, Kasım 2011, Ankara.
- Ege H., **Arpa Durum ve Tahmin: 2011/2012** Yayın No: 192, Eylül 2011, Ankara.
- Yasan Ataseven Z., Gülaç Z. N., **Süt ve Süt Ürünleri Durum ve Tahmin: 2011/2012** Yayın No: 191, Eylül 2011, Ankara.
- Demir A., **Buğday Durum ve Tahmin: 2011/2012**, Yayın No: 190, Temmuz 2011, Ankara.
- Davran M., Tok N., **Adana İlinde Erkenci Patates Üreten Tarım İşletmelerinin Sosyo-Ekonomik Yapısı ve Toplumsal Cinsiyet Yapılanması**, Yayın No: 189, Nisan 2011, Ankara.
- Gül Yavuz G., **Polatlı İlçesinde Üreticilerin Tarım Sigortası Yaptırmaya Karar Verme Sürecinde Etkili Olan Faktörlerin Analizi**, Yayın No: 188, Mart 2011, Ankara.
- Oğuz C., Kan A., **Konya İli Seydişehir İlçesi Yaylacık Köyünde Bahçe Tarımında Kadınların Rolü ve Etkinliğinin Ölçülmesi**, Yayın No: 187, Mart 2011, Ankara.
- Sivük H., **Konya Ereğli İvriz Sağ Sahil Sulama Birliği'ne Üye Üreticilerin Su Kullanım Davranışları Üzerine Bir Araştırma**, Yayın No: 186, Mart 2011, Ankara.
- Ataseven Y., **Tarımsal Faaliyetlerin İçme Suyu Havzalarındaki Etkilerinin Araştırılması: Ankara İli Örneği**, Yayın No: 185, Mart 2011, Ankara.
- Arısoy H., **Türkiye'nin Avrupa Birliği Buğday Ortak Piyasa Düzenine Uyumunun İç Anadolu Bölgesi Üreticilerine Olası Yansımaları**, Yayın No: 184, Mart 2011, Ankara.
- Zan Sancak A., Aygören E., **Turunçgiller Durum ve Tahmin: 2010/2011** Yayın No: 183, Aralık 2010, Ankara.
- TEAE Personeli, **TEAE Bakış 2010**, Yayın No: 182, Aralık 2010, Ankara
- Taşdan K., Aygören E., Gül Yavuz G., Gülaç Z.N., Yasan Ataseven Z., Yılmaz F., Zan Sancak A., **Ekonomik Göstergelerle Türkiye'de Tarım 2009**, Yayın No: 181, Ağustos 2010, Ankara
- Peker K., Kan A., **Konya'da Yetiştirilen Tarla Ürünlerinde Rekabet Üstünlüklerinin Tespiti**, Yayın No: 180, Temmuz 2010, Ankara
- Taşdan K., Çeliker S.A., Arısoy H., Ataseven Y., Dönmez D., Gül U., Demir A., **Akdeniz Bölgesinde Su Ürünleri Avcılığı Yapan İşletmelerin Sosyoekonomik Yapısı**, Yayın No: 179, Temmuz 2010, Ankara
- Ören M.N., Alemdar T., Parlakay O., Yılmaz H., Seçer A., Güngör C., Yaşar B., Gürer B., **Adana İlinde Arıcılık Faaliyetinin Ekonomik Analizi**, Yayın No: 178, Mayıs 2010, Ankara
- Albayrak M., **Yaş Meyve ve Sebze Pazarlama Merkezleri: Toptancı Haller-Pazarlar (Dünya, Avrupa Birliği ve Türkiye'den Örneklerle Yapısı ve İşleyişi)**, Yayın No: 177, Ekim 2009, Ankara
- TEAE., **Ekonomik Göstergelerle Türkiye'de Tarım 2008**, Yayın No: 176, Ağustos 2009, Ankara
- Metin Özcan K., Tatlıdil F., **Review Of Commodity Trading And Challenges To Viable Derivatives Contracts In Turkey**, Yayın No 175, Temmuz 2009, Ankara
- Sayın C., Mencet M.Nisa, Taşcıoğlu Y., **Süt Toplama Merkezlerinin, Gıda Güvenliğini Sağlama ve Sokak Sütçülüğünü Önlemedeki Rollerinin Belirlenmesi: Antalya İli Örneği**, Yayın No 174, Nisan 2009, Ankara
- Çelik Y., **Konya İlinde Havuç Üretimi Yapan Tarım İşletmelerinin Avrupa Birliği Tarımsal Muhasebe Veri Ağı Sistemine Göre Sınıflandırılması ve İşletme Başarı Ölçütlerinin Karşılaştırılması**, Yayın No 173, Nisan 2009, Ankara
- Dellal İ., Berkum S., **Sektörel Analizler: Süt, Domates, Hububat, Kanatlı**, Yayın No 172, Mart 2009, Ankara
- Dellal İ., Berkum S., **Sectoral Analysis: Dairy, Tomato, Cereal, Poultry**, Yayın No 171, Mart 2009, Ankara
- Dellal İ., Keskin G., **Küresel Mali Kriz: Tarım Sektöründe Riskler ve Fırsatlar**, Yayın No 170, Kasım 2008, Ankara

- Yılmaz S., **AB'ye Uyum Sürecinde Türkiye'de Yaş Sebze ve Meyve Toptancı Hallerinin İşleyişinde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri: Antalya İli Toptancı Hali Örneği**, Yayın No 169, Şubat 2008, Ankara
- Çeliker S.A., Korkmaz Ş., Demir A., Gül U., Dönmez D., Özdemir İ., Kalanlar Ş., **Ege Bölgesi Su Ürünleri Avcılığı Yapan İşletmelerin Sosyo-Ekonomik Analizi**, Yayın No: 168, Ocak 2008, Ankara.
- TEAE., **Ekonomik Göstergelerle Türkiye'de Tarım 2007**, Yayın No: 167, Şubat 2008, Ankara
- Can M., **Avrupa Birliği Kırsal Kalkınma Programlarının Türkiye'nin Kırsal Kalkınması Açısından İncelenmesi: SAPARD ve IPARD Örneği**, Yayın No: 166, Aralık 2007, Ankara
- Çınar H., Demir A., Top B., Horne P., **Türkiye Kanatlı Eti Alt Sektör Analizi**, Yayın No: 165, Ağustos 2007, Ankara
- Ege H., Hasdemir M., Yılmaz N., Dönmez D., Belt J., **Türkiye Hububat Alt Sektör Analizi**, Yayın No: 164, Ağustos 2007, Ankara.
- Dellal İ., Özat H., Özüdoğru T., **Tarımda Mazot Kullanımı ve Mazot Destekleri**, Yayın No: 163, Eylül 2007, Ankara.
- Keskin G., Nazlı C., Elçi S., Özüdoğru T., Valk O., **Türkiye Domates Alt Sektör Analizi**, Yayın No: 162, Temmuz 2007, Ankara.
- Gül Yavuz G., **Fındık Durum ve Tahmin : 2007/2008**, Yayın No: 161, Ağustos 2007, Ankara.
- Taşdan K., **Mısır Durum ve Tahmin : 2007/2008**, Yayın No: 160, Ağustos 2007, Ankara.
- İçöz Y., Taşdan K., İriboy S., Berkum S., **Türkiye Süt Alt Sektör Analizi**, Yayın No: 159, Temmuz 2007, Ankara.
- Demir A., **Buğday Durum ve Tahmin: 2007/2008**, Yayın No: 158, Temmuz 2007, Ankara.
- Onurlubaş H. E., Kızılaslan H., **Türkiye' de Bitkisel Yağ Sanayindeki Gelişmeler ve Geleceğe Yönelik Beklentiler.**, Yayın No: 157, Mayıs 2007, Ankara
- Karakaş A., Günler N., **Çay Durum ve Tahmin : 2006/2007**, Yayın No: 156, Mart 2007, Ankara
- Şahinöz A., Çağatay S., Teoman Ö., **Türkiye'de Tarımsal Destekleme Politikası Aracı Olarak Fark Ödeme Sistemi'nin Uygulanabilirliğinin Tartışılması ve Sistemin İktisadi Analizi**, Yayın No: 155, Nisan 2007, Ankara
- Koç B., Gül A., **Türkiye'de Bir Kırsal Kalkınma Modeli Olarak Köykentler ve Köykentlerde Tarımsal İşletmelerin Sosyal ve Ekonomik Analizi**, Yayın No: 154, Mart 2006, Ankara
- TEAE Uzmanları., **AB ve Türkiye'de Tarımda Sektörel Analizler**, Yayın No: 152, Aralık 2006, Ankara
- Dönmez, D., **Pirinç Durum ve Tahmin : 2006/2007**, Yayın No: 151, Kasım 2006, Ankara
- TEAE., **Ekonomik Göstergelerle Türkiye'de Tarım 2006**, Yayın No: 150, Kasım 2006, Ankara
- Çeliker, S.A., Korkmaz, Ş., Dönmez, D., Gül, U., Demir, A., Genç, Y., Kalanlar, Ş., Özdemir, İ., **Karadeniz Bölgesi Su Ürünleri Avcılığının Sosyo-Ekonomik Analizi, (İngilizce)**, Yayın No: 149, Mart 2006, Ankara.
- Özüdoğru, T., **Pamuk Durum ve Tahmin : 2006/2007**, Yayın No: 148, Kasım 2006, Ankara.
- Ege, H., Eken, H., Çakaryıldırım, N., **Arpa Durum ve Tahmin : 2006/2007**, Yayın No: 147, Temmuz 2006, Ankara.
- Hasdemir, M., Karahocagil, P., Hasdemir, M., **Kuru Kayısı Durum ve Tahmin : 2006/2007**, Yayın No: 146, Eylül 2006, Ankara.
- Anaç, H., Dönmez, D., Ege, H., **Buğday Durum ve Tahmin: 2005/2006**, Yayın No: 145, Haziran 2006, Ankara.
- Şahin, Y., **TARİŞ Zeytin ve Zeytinyağı Tarım Satış Koopertiflerinde Devlet Yatırım Yardımları ve Kooperatif-Ortak İlişkileri**, Yayın No: 144, Ocak 2006, Ankara.
- Çeliker, S.A., Korkmaz, Ş., Dönmez, D., Gül, U., Demir, A., Genç, Y., Kalanlar, Ş., Özdemir, İ., **Karadeniz Bölgesi Su Ürünleri Avcılığının Sosyo-Ekonomik Analizi**, Yayın No: 143, Mart 2006, Ankara.
- Tunahioğlu, R., Karahocagil, P., **Zeytinyağı- Sofralık Zeytin – Prina Yağı Durum Tahmin : 2005/2006**, Yayın No: 142, Mart 2006, Ankara.
- Candemir, M., Deliktaş, E., **TİGEM İşletmerinde Teknik Etkinlik, Ölçek Etkinliği, Teknik İlerleme, Etkinlikteki Değişme ve Verimlilik Analizi: 1999-2003**, Yayın No: 141, Ocak 2006, Ankara.
- Kekin, G., Çakaryıldırım, N., Dölekoğlu, C.Ö., **Domates ve Domates Salçası Durum ve Tahmin: 2005/2006**, Yayın No: 140, Kasım 2005, Ankara.
- Ataseven, Y., **AB ve Türkiye'de Tütüne Yönelik Politikalar- Karşılaştırmalı Bir Analiz**, Yayın No: 139, Ağustos 2005, Ankara.
- Tunahioğlu, R., Taşkaya, B., **Fındık-Antep Fıstığı Durum ve Tahmin Raporu: 2005/2006**, Yayın No: 138, Eylül 2005, Ankara.
- Dölekoğlu, C.Ö., Keskin, G., Özdemir, İ., **Yemelik Kuru Baklagiller Durum ve Tahmin : 2005/2006**, Yayın No: 137, Eylül 2005, Ankara.
- Taşkaya, B., Tunahioğlu, R., Odabaşı, S., **Yağlı Tohumlar ve Bitkisel Yağlar: 2005/2006**, Yayın No: 136, Eylül 2005, Ankara.

- Anaç, H., Dönmez, D., Dellal, İ., **Buğday Durum ve Tahmin: 2005/2006**, Yayın No:135, Temmuz 2005, Ankara.
- Oktay, E., Tunahioğlu, R., **Türk Tarım Politikasının Avrupa Birliği Ortak Tarım Politikasına Uyumu**, Yayın No:134, Haziran 2005, Ankara.
- Özüdoğru, T., Çakaryıldırım, N., **Pamuk Durum ve Tahmin: 2005/2006**, Yayın No:133, Haziran 2005, Ankara.
- İçöz, Y., Demir, A., Çeliker, A., Kalanlar, Ş., Gül, U., **Süt ve Süt Ürünleri Durum ve Tahmin 2004-2005**, Yayın No:132, Ağustos 2005, Ankara
- İçöz, Y., Demir, A., Çeliker, A., Kalanlar, Ş., Gül, U., **Et ve Et Ürünleri Durum ve Tahmin 2004-2005**, Yayın No:131, Nisan 2005, Ankara
- Arısoy, H., Oğuz, C., **Tarımsal Araştırma Enstitüleri Tarfından Yeni Geliştirilen Buğday Çeşitlerinin Tarım İşletmelerinde Kullanım Düzeyi ve Geleneksel Çeşitler İle Karşılaştırmalı Ekonomik Analizi-Konya İli Örneği**, Yayın No:130, Mart 2005, Ankara.
- Kızılaslan, N., Kızılaslan, H., **Türkiye’de Kimyasal Gübre Kullanımı ve Tokat İli Artova İlçesinde Kimyasal Gübredeki Uygulamalar, Gübreleme-Çevre İlişkileri**, Yayın No:129, Mart 2005, Ankara.
- Tunahioğlu, R., Karahocagil, P., **“Zeytinyağı - Sofralık Zeytin ve Pirina Yağı Durum Tahmin:2004/2005”**, Yayın No: 128, Mart 2005, Ankara.
- Karahocagil, P. Tunahioğlu, R., Çakaryıldırım, N. **“Turunçgiller Durum ve Tahmin 2004-2005”**, Yayın No: 127, Şubat 2005, Ankara
- Saner, G., Engindeniz, S., Çukur, F., Yücel, B., **İzmir ve Muğla İllerinde Faaliyet Gösteren Arıcılık İşletmelerinin Teknik ve Ekonomik Yapısı İle Sorunları Üzerine Bir Araştırma**, Yayın No:126, Ocak 2005, Ankara.
- Dölekoğlu, Ö.C., Keskin, G. **Yemeklik Kuru Baklagil Durum ve Tahmin 2004-2005**, Yayın No: 125, Aralık 2004, Ankara.
- Köse, N., **Ankara İli Kalecik İlçesi Tarım İşletmelerinde Melez Irk Süt Sığırcılığı ve Melez Irk Besi Sığırcılığı İçin Fizibilite Raporlarının Hazırlanması ve Kârlılıklarının Karşılaştırılması**, Yayın No: 124, Ekim 2004, Ankara
- Keskin, G., Dölekoğlu, Ö.C., **Domates ve Domates Salçası Durum ve Tahmin Raporu 2004-2005** Yayın No: 123, Eylül 2004, Ankara
- Koç, M., **Ege Bölgesinde Çekirdeksiz Kuru Üzüm Fiyatlarında Dalgalanmalar ve Etkileri Üzerine Bir Araştırma**, Yayın No: 122, Haziran 2004, Ankara.
- Güneş, E., **Tarım İşletmelerinde Kredi Taleplerinin Doğrusal Programlama Yöntemiyle Belirlenmesi “Kırşehir İli Merkez İlçesi Tarım İşletmeleri Araştırması”**, Yayın No: 121, Haziran 2004, Ankara.
- Özüdoğru, H., **“Köy-Koop Kırklareli Birliğinin Ekonomik Analizi ve Yöneticilerin Kooperatif İşletmelerinin Başarısına Etkilerinin Değerlendirilmesi”** Yayın No: 120, Mayıs 2004, Ankara
- Şengül, S., **“Türkiye’de Yoksulluk Profili ve Gelir Gruplarına Göre Gıda Talebi”**, Yayın No: 119, Mart 2004, Ankara.
- Tunahioğlu, R., Karahocagil, P., **“Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Durum Tahmin:2003/2004”**, Yayın No: 118, Mart 2004, Ankara.
- TEAE Personeli, **“Teae Bakış 2003”**, Yayın No: 117, Ocak 2004, Ankara.
- İçöz, Y., **“Bursa İli Süt Sığırcılık İşletmelerinde Karlılık ve verimlilik Analizi”**, Yayın No: 116, Mart 2004, Ankara.
- Özüdoğru, T., **“Pamuk Durum ve Tahmin: 2003/2004”**, Yayın No: 115, Ocak 2004, Ankara.
- Atıcı, C., **“Türkiye'nin Dış Ticaretinde ve Transfer Politikalarında Değişimin Faktör Bazında Gelir Dağılımı Etkileri: Bir Sosyal Hesaplar Matrisi Denemesi”**, Yayın No: 114, Aralık 2003, Ankara.
- Yavuz, F., Birinci, A., Peker, K., Atsan, T. **“Türkiye Fındık Sektörü Ekonometrik Modelinin Oluşturulması ve Politik Analizlerde Kullanımı”**, Yayın No: 113, Aralık 2003, Ankara.
- Tunahioğlu, R., Karahocagil, P., **“Türkiye I. Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Sempozyumu Bildirileri”**, Yayın No: 112, Aralık, 2003 Ankara.
- Karahocagil, P., Tunahioğlu, R., Taşkaya, B., Anaç, H., **“Turunçgiller Durum ve Tahmin 2003-2004”**, Yayın No: 111, Kasım 2003, Ankara.
- Dölekoğlu, T., **Yağlı Tohumlar ve Bitkisel Yağlar Durum ve Tahmin 2003-2004**, Yayın No: 110, Ağustos 2003, Ankara
- Dölekoğlu, C.Ö., Uysal, F., **Yemeklik Kuru Baklagil Durum ve Tahmin 2003-2004**, Yayın No: 109, Ağustos, 2003 Ankara
- Keskin, G., Pezikoğlu, F., Gül, U., **Sebze Durum Raporu 2002-Domates**, Yayın No: 108, Temmuz, 2003, Ankara
- Dölekoğlu, T., **Türkiye I. Yağlı Tohumlar, Bitkisel Yağlar ve Teknolojileri Sempozyumu Bildirileri**, Yayın No: 107, Ağustos, 2003

- Özüdoğru, T., Ertürk, Y.E., 2003, **Türkiye VI. Pamuk ve Tekstil ve Konfeksiyon Sempozyumu Bildirileri**, Yayın No: 106, Ağustos. 2003, Ankara
- Dölekoğlu, C.Ö., 2003, **Tüketiciilerin İşlenmiş Gıda Ürünlerindeki Kalite Tercihleri, Sağlık Riskine Karşı Tutumları ve Besin Bileşimi Konusunda Bilgi Düzeyleri (Adana Örneği)**, Yayın No: 105, Temmuz, Ankara
- Akbay, A.Ö., 2003, **Türkiye'de Şeker Üretiminin Ekonomik ve Sosyal Karlılığının Değerlendirilmesi**, Yayın No: 104, Temmuz, Ankara
- Özkan, U., Erkuş, A., 2003, **Bayburt İlinde Sığır Yetiştiriciliğine Yer veren Tarım İşletmelerinin Ekonomik Analizi**, Yayın No: 103, Temmuz, Ankara
- Demirci, S., **Şeker Kanunundaki Değişlikle Olası Etkilerin Ekonomik Analizi**, Yayın No: 102, Haziran, Ankara.
- Tan, S., Dellal, İ., 2003, **Avrupa Birliği'nde Ortak Tarım Politikasının İşleyişi ve Türk Tarımının Uyum Süreci**, Yayın No: 100, Mayıs Ankara.
- Dellal, İ., Gül, U., Anaç, H., 2003. **Buğday Durum ve Tahmin: 2003/2004, Durum ve Tahmin 2003-2**, Yayın No: 99, Ankara.
- Yeni, R., Dölekoğlu, C.Ö., 2003, **Tarımsal Destekleme Politikasında Süreçler ve Üretici Transferleri**, Yayın No: 98, Nisan, Ankara.
- Karlı, B. 2003, **Gap Alanındaki Tarım Kooperatifleri ve Diğer Çiftçi Örgütlerinin Bölge Kalkınmasındaki Etkinliği**, Yayın No: 97, Mart, Ankara.
- Tunalioğlu, R., Karahocagil, P., Tan, M., **Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Durum ve Tahmin:2003, Durum ve Tahmin:2003-1**, Yayın No:96, Mart, Ankara.
- Gül, A., Akbay, A.Ö., Dölekoğlu, C.Ö., Özel, R., Akbay, C., **Adana İli Kentsel Alanda Ailelerin Ev Dışı Gıda Tüketimlerinin Belirlenmesi**, Yayın No:95, Ocak, Ankara.
- Ertürk, Y.E., Tan, S., **Et ve Et Mamülleri Durum ve Tahmin: 2003, Durum ve Tahmin 2002-6**, Yayın No: 94, Aralık, Ankara.
- Tan, S., Ertürk, Y.E., **Süt ve Süt Mamülleri Durum ve Tahmin: 2003, Durum ve Tahmin 2002-5**, Yayın No: 93, Aralık, Ankara.
 - Ertürk, Y.E., Tan, S., **Kümes Hayvanları ve Yumurta Durum ve Tahmin: 2003, Durum ve Tahmin 2002-4**, Yayın No: 92, Aralık, Ankara.
 - Ege, H., Karahocagil P., 2002, **Yemlik Tahıllar Durum ve Tahmin: 2002/2003, Durum ve Tahmin 2002-3**, Yayın No: 91, Aralık, Ankara
 - Tunalioğlu, R., Gökçe, O., 2002, **Ege Bölgesinde Optimal Zeytin Yayılı Alanlarının Tespitine Yönelik Bir Araştırma**, Yayın No: 90, Aralık, Ankara.
 - Özüdoğru, T., 2002, **Pamuk Durum ve Tahmin: 2002/2003, Durum ve Tahmin 2002-2**, Yayın No:89, Ekim, Ankara.
 - Karlı, B. 2002, **Gap Alanındaki Tarıma Dayalı Sanayi İşletmelerinin Gelişimi, Sorunları ve Çözüm Yolları**, Yayın No: 88, Eylül, Ankara.
 - Özüdoğru, T., Ertürk, E., 2002, **Türkiye V. Pamuk, Tekstil ve Konfeksiyon Sempozyumu Bildiriler**, Yayın No: 87, Ekim, Ankara
 - Tan, S., Ertürk, Y.E., **Türkiye'de Süt Tozu Üretimi ve Dünyadaki Rekabet Şansı**, Yayın No: 86, Ekim, Ankara.
 - Tan, S., Dellal, İ., 2002, **Kırmızı Et Üretim ve Tüketim Açılığını Kapatmak İçin Alternatif Bir Yaklaşım: Hindi Üretimi ve Sözleşmeli Yetiştiricilik Modeli, Proje Raporu 2002-3**. Yayın No: 85, Temmuz, Ankara.
 - Dellal, İ., Tunalioğlu, R., 2002, **Buğday Durum ve Tahmin: 2002/2003, Durum ve Tahmin 2002-1**, Yayın No: 84, Ankara.
 - Dellal, İ., Keskin, G., Dellal, G., 2002, **Gap Bölgesinde Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliğinin Ekonomik Analizi ve Hayvansal Ürünlerin Pazara Arzı, Proje Raporu 2002-2**. Yayın No: 83, Temmuz, Ankara.
 - Ege, H, Karahocagil P., 2001, **Yemlik Tahıllar Durum ve Tahmin: 2001/2002, Durum ve Tahmin 2001-7**, Yayın No: 82, Aralık, Ankara.
 - Dellal, G., Eliçin, A., Tekel, N., Dellal, İ., 2002, **Gap Bölgesinde Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliğinin Yapısal Özellikleri, Proje Raporu 2002-1**. Yayın No: 82, Temmuz, Ankara.
 - Ertürk, Y.E., Tan, S., **Kümes Hayvanları ve Yumurta Durum ve Tahmin: 2002, Durum ve Tahmin 2001-6**, Yayın No: 81, Kasım, Ankara.
 - Ertürk, Y.E., Tan, S., **Et ve Et Mamülleri Durum ve Tahmin: 2002, Durum ve Tahmin 2001-5**, Yayın No: 80, Kasım, Ankara.
 - Tan, S., Ertürk, Y.E., **Süt ve Süt Mamülleri Durum ve Tahmin: 2002, Durum ve Tahmin 2001-4**, Yayın No: 79, Kasım, Ankara.
 - Özüdoğru, T., Tatlıdil, H., 2001, **"Bu Toprağın Sesi" Televizyon Programının Polatlı İlçesinde Çiftçi Davranışlarına Etkileri Üzerine Bir Araştırma, Proje Raporu**. Yayın No: 78, Aralık, Ankara.

- Akyıl, N., Özüdoğru, T., 2001, **Yeni Gelişmeler Işığında Pamuk Sektörü, İv. Türkiye Pamuk, Tekstil ve Konfeksiyon Sempozyumu Bildirileri**, Yayın No: 77, Aralık, Ankara.
- Karahocagil, P., 2001, **Yeter Gelirli İşletme Büyüklüğü: Literatür İncelemesi, Proje Raporu 2001-24**, Yayın No:76, Ekim, Ankara.
- Dellal, İ., 2001, **Buğday Durum ve Tahmin: 2001/2002, Durum ve Tahmin 2001-3**, Yayın No: 74, Eylül, Ankara.
- Dölekoğlu, T., 2001, **Yağlı Tohumlar ve Bitkisel Yağlar Durum ve Tahmin: 2001/2002, Durum ve Tahmin 2001-2**, Yayın No:73, Ağustos, Ankara.
- Tan, S., 2001, **Türkiye’de Sütçülük Sektöründe Bölgeler Arası Yapısal Değişimin Spatial Denge Modeli İle Analizi, Proje Raporu 2001-22**, Yayın No: 72, Ağustos, Ankara.
- Abay, C., Sayan, S., Miran, B., Bayaner, A., 2001, **Türkiye’deki Tarımsal Destek Harcamalarının Enflasyon Üzerine Etkilerinin Ekonometrik Analizi, Proje Raporu 2001-21**, Yayın No:71, Haziran, Ankara.
- Sarımeşeli, M., Tatlıdil, F., 2001, **Doğrudan Gelir Desteği ve Kayıt Sistemi Pilot Uygulaması ve Orman İçi Köyler Açısından Değerlendirilmesi, Proje Raporu 2001-20**, Yayın No:70, Nisan, Ankara
- Saraçoğlu, B., Aydoğuş, O., Köse, N., İşgören, D., 2001, **Türkiye’de Su Ürünleri Sektörü: Üretim, Talep ve Pazarlama, Proje Raporu 2001- 19**, Yayın No:69, Nisan, Ankara.
- Çakmak, E., Kasnakoğlu, H.,2001, **Tarım Sektöründe Türkiye ve Avrupa Birliği Etkileşimi, Proje Raporu 2001-18**, Yayın No:68, Nisan, Ankara.
- Demirci, S., 2001, **Şeker Fabrikalarının Performans Analizi ve Toplam Faktör verimliliklerinin Ölçümü: Dea ve Malmquist İndeks Yaklaşımı, Proje Raporu 2001-17**, Yayın No:67, Nisan, Ankara.
- Zaim, O., Bayaner, A., Kandemir, M.U., 2001, **Tarımda İller ve Bölgeler Düzeyinde Üretkenlik ve Etkinlik: Farklar ve Nedenler, Proje Raporu 2001-16**, Yayın No:66, Nisan, Ankara.
- TEAE Personeli Türkiye’de Bazı Bölgeler İçin Önemli Ürünlerde Girdi Kullanımı ve Üretim Maliyetleri, **2001, Proje Raporu 2001-14**, Yayın No:64, Nisan, Ankara.
- Koç, A., Tanrıvermiş, H., Budak, F., Gündoğmuş, E., İnan, H., Kubaş, A., Özkan, B., 2001, **Türkiye Tarımında Kimyasal İlaç Kullanımı: Etkinsizlik, Sorunlar ve Alternatif Düzenlemelerin Etkileri, Proje Raporu 2001-13**, Yayın No:63, Nisan, Ankara.
- Işıklı, E., Koç, A., Miran, B., Akyıl, N., Abay, C., Güler, S., Günden, C., 2001, **Türkiye’de Tütünde Arz Kontrolü ve Ekonomik Etkileri, Proje Raporu 2001-12**, Yayın No:62, Nisan, Ankara.
- Binici, T., Koç, A., Bayaner, A., 2001, **Üretici Risk Davranışları ve Etkileyen Sosyo-Ekonomik Faktörler: Adana Aşağı Seyhan Ovası Örneği (İngilizce), Çalışma Raporu 2001-1**, Yayın No:61, Nisan, Ankara.
- Akdemir, Ş., Binici, T., Şengül, H., Vd. 2001, **Bölge Bazlı Tarım Sigortasının Türkiye’de Seçilmiş Bölgeler İçin Potansiyel Sigorta Talebinin ve Talebinin Karşılabilirliğinin Belirlenmesi, Proje Raporu 2001-11**, Yayın No:60, Nisan, Ankara.
- Alpay, S., Yalçın, İ., Dölekoğlu, T., 2001, **Avrupa Birliği Kalite ve Sağlık Standartlarının Türk Gıda Sanayi Sektörü Rekabet Gücü Üzerine Etkisi, Proje Raporu 2001-10**, Yayın No:59, Nisan, Ankara
- Özüdoğru, T., Akyıl, N.,2001, **Pamuk Durum ve Tahmin:2001/2002, Durum ve Tahmin 2001-1**, Yayın No:58, Eylül, Ankara.
- Bayaner, A., Koç, A., Tanrıvermiş, H., Gündoğmuş, E., Ören, N., Özkan, B., 2001, **Doğrudan Gelir Desteği Pilot Uygulamasının İzleme ve Değerlendirilmesi, Proje Raporu 2001-9**, Yayın No:57, Mart, Ankara
- Ediz, D., İntişah, A.Ş., Özlü, R., 2001, **Doğrudan Gelir Desteği Pilot Uygulaması (Türkçe ve İngilizce), Proje Raporu 2001-8**, Yayın No:56, Mart, Ankara.
- Yavuz, F., Aksoy, Ş., Tan, S., Dağdemir, V., Keskin, A., 2001, **Türkiye’de Süt Pazarlama Sisteminin İyileştirilmesi İçin Kurumsal Yapılanma İhtiyacı Üzerine Bir Araştırma, Proje Raporu 2001-7**, Yayın No:55, Mart, Ankara.
- Koç, A., Uzunlu, V., Bayaner, A., 2001, **Türkiye Tarımsal Ürün Projeksiyonları 2000-2009, Proje Raporu 2001-6**, Yayın No:54, Şubat, Ankara.
- Koç, A., Bayaner, A., Tan, S., Ertürk, Y.E., Fuller, F., 2001, **Türkiye’de Destekleme Politikaları ve Programlarının Hayvancılık Sektörünün Gelişmesi Üzerine Etkisi (İngilizce), Proje Raporu 2001-5**, Yayın No:53, Ocak, Ankara.
- Ertürk, Y.E., 2001, **Ankara İli Kızılcahamam İlçesinde Köy-Tür’e Bağlı Olarak Faaliyet Gösteren Broiler İşletmelerinin Ekonomik Analizi, Proje Raporu 2001-4**, Yayın No:52, Ocak, Ankara.
- Akgüngör, S., Barbaros, F., Kumral, N., 2001, **Türkiye’de Meyve ve Sebze İşleme Sanayinin Avrupa Birliği Piyasasında Sürdürülebilir Rekabet Gücü Açısından Değerlendirilmesi, Proje Raporu 2001-3**, Yayın No: 51, Ocak, Ankara.

- Özcan, Y.Z., 2001, **Türkiye’de Fındık, Çay, Şeker Pancarı ve Tütün Tarımında Hızlı Kırsal Değerlendirme (İngilizce), Proje Raporu 2001-2**, Yayın No: 50, Ocak, Ankara.
- Şengül, H., Koç, A., Akyıl, N., Bayaner, A., Fuller, F., 2001, **Türkiye’de Pamuk Pazarı: Gelecekteki Talebi Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi, (İngilizce), Proje Raporu 2001-1**, Yayın No: 49, Ocak, Ankara.
- Dellal, İ., Ege, H., 2000, **Yemlik Tahıllar Durum ve Tahmin: 2000/2001, Durum ve Tahmin 2000-2**, Yayın No: 48, Aralık, Ankara.
- Akyıl, N., 2000, **Pamuk Endüstrisinde Pazar Merkezli Bilgi Akışı, Türkiye III. Pamuk, Tekstil ve Konfeksiyon Sempozyumu Bildiriler Tartışmalar**, Yayın No: 47, Ekim, Ankara.
- Tan, S., Ertürk, Y.E., 2000, **Türkiye’de Hayvancılık Sektörü: Üretici, Sanayici ve Politika Yapıcılar Açısından Sektörün Değerlendirilmesi, Türkiye I. Besi ve Süt Hayvancılığı Sempozyumu Bildirileri**, Yayın No: 46, Temmuz, Ankara.
- Sarımeşeli, M., Aydoğuş, O., 2000, **Dünya Fındık Piyasasının Ekonomik Analizi ve Türkiye İçin Optimum Politikaların Saptanması, Proje Raporu 2000-6**, Yayın No: 45, Temmuz, Ankara.
- Ege, H., Dellal, İ., 2000, **Buğday Durum ve Tahmin: 2000/2001, Durum ve Tahmin 2000-1**, Yayın No: 44, Temmuz, Ankara.
- Dellal, İ., 2000, **Antalya İlinde Kıl Keçisi Yetiştiriciliğine Yer veren Tarım İşletmelerinin Ekonomik Analizi ve Planlanması, Proje Raporu 2000-5**, Yayın No: 43, Haziran, Ankara.
- Tanrıvermiş, H., 2000, **Orta Sakarya Havzası’nda Domates Üretiminde Tarımsal İlaç Kullanımının Ekonomik Analizi**, Yayın No: 42, Mayıs, Ankara.
- Tanrıvermiş, H., Gündoğmuş, E., Ceyhan, V., Fidan, H., Özüdoğru, H., 2000, **Türkiye’de Özelleştirme Uygulamalarının Tarım Kesimine Etkilerinin Değerlendirilmesi, Proje Raporu 2000-3**, Yayın No:41, Mayıs, Ankara.
- Demirci, S., 2000, **Doğrudan Gelir Sistemi ve Uygulamalar: Literatür İncelemesi, Proje Raporu 2000-1**, Yayın No: 40, Mayıs, Ankara.
- Saraçoğlu, B., Köse, N., 2000, **Bazı Gıda Sanayilerinin Uluslararası Rekabet Gücü: Makarna, Bisküvi ve Un Sanayi, Proje Raporu 2000-2**, Yayın No: 39, Mayıs, Ankara.
- Tan, S., Şener, B., Aytüre, S., 1999, **Feoga ve Türkiye’de Uygulanabilirliği, Çalışma Raporu 1999-3**, Yayın No: 38, Aralık, Ankara.
- Kırıl, T., Kasnakoğlu, H., 1999, **Tarımsal Ürünler İçin Maliyet Hesaplama Metodolojisi ve veri Tabanı Rehberi, Proje Raporu 1999-13**, Yayın No: 37, Aralık, Ankara.
- Demirci, S., 1999, **Destekleme Alımı ve Fark Ödeme Sisteminin Refah ve Dağılım Etkilerinin İncelenmesi, Proje Raporu 1999-12**, Yayın No: 36, Aralık, Ankara.
- Brooks, J., Tanyeri, A., 1999, **Tarımsal Politika Reformu: Sosyal Hesap Matriksi Yaklaşımı (İngilizce), Proje Raporu 1999-11**, Yayın No: 35, Aralık, Ankara.
- Çakmak, E.H., Akder, H., 1999, **Dünya Ticaret Örgütü-Tarım Anlaşması’nın Yeni Görüşme Dönemi ve Türkiye: Olanaklar, Kısıtlar ve Stratejiler, Proje Raporu 1999-10**, Yayın No:34, Aralık, Ankara.
- Akyıl, N., 1999, **Pamuk Durum ve Tahmin: 1999/2000, Durum ve Tahmin 1999-8**, Yayın No: 33, Aralık, Ankara.
- Özçelik, A., Tanrıvermiş, H., Gündoğmuş, E., Turan, A.,1999, **Türkiye’de Sulama İşletmeciliğinin Geliştirilmesi Yönünden Şebekelerin Birlik ve Kooperatiflere Devri İle Su Fiyatlandırma Yöntemlerinin İyileştirilmesi Olanakları, Proje Raporu 1999-9**, Yayın No: 32, Kasım, Ankara.
- Koç, A., Beghin, J., Fuller, F., Aksoy, Ş., Dölekoğlu, T., Şener, A., 1999, **Türkiye’de Yağlı Tohumlar Pazarı: Uluslararası Fiyatlar ve Alternatif Politikaların Arz, Talep ve İkame Ürünler Üzerine Etkileri (Türkçe ve İngilizce), Proje Raporu 1999-8**, Yayın No: 31, Eylül, Ankara.
- Bayaner, A., Bozkurt, H., 1999, **Türk Tarımında Bilim ve Araştırma Politikaları (İngilizce)**, Yayın No: 30, Ekim, Ankara.
- Ege, H., 1999, **Yemlik Tahıllar Durum ve Tahmin: 1999/2000, Durum ve Tahmin 1999-7**, Yayın No: 29, Eylül, Ankara.
- Ertürk, Y.E., Tan, S., 1999, **Et ve Et Mamülleri Durum ve Tahmin: 1999, Durum ve Tahmin 1999-6**, Yayın No: 28, Ağustos, Ankara.
- Akyıl, N., Bayaner, A., 1999, **Pamukta Tarım ve Sanayi Entegrasyonu, Türkiye II. Pamuk, Tekstil ve Konfeksiyon Sempozyumu Bildirileri**, Yayın No: 27, Ağustos, Ankara.
- Tan, S., Ertürk, Y.E., 1999, **Süt ve Süt Mamülleri Durum ve Tahmin: 1999, Durum ve Tahmin 1999-5**, Yayın No: 26, Ağustos, Ankara.
- Şener, A., Koç, A.,1999, **Türkiye’de Kimyasal Gübre Talebi, Çalışma Raporu 1999-2**, Yayın No: 25, Ağustos, Ankara.

- Aydoğuş, O., Ege, H., Köse, N., 1999, **Buğday Durum ve Tahmin: 1999/2000, Durum ve Tahmin 1999-4**, Yayın No: 24, Haziran, Ankara.
- Bayaner, A., 1999, **Çorum İlinde Yumurta Tavukçuluğunun Ekonomik Analizi, Proje Raporu 1999-7** Yayın No: 23, Haziran, Ankara.
- Çakmak, E., Kasnakoğlu, H., Akder, H., 1999, **Türk Tarımında Destekleme Alımları ve Pazar Girişi Etkileri: Tarımsal Sektör Modeli Analizi, (İngilizce), Proje Raporu 1999-6** Yayın No: 22, Mayıs, Ankara.
- Furtan, W.H., Güzel, A., Karagiannis, G., Bayaner, A., 1999, **Türkiye’de Tarımsal Araştırmaların Getirisi ve Tarımsal verimlilik (İngilizce), Proje Raporu 1999-5**, Yayın No: 21, Mayıs, Ankara.
- Bayaner, A., Uzunlu, V., 1999, **Türk Baklagil Pazarlama Politikalarının Dünya Ticaretine Etkileri, Çalışma Raporu 1999-1**, Yayın No: 20, Nisan, Ankara.
- Ege, H., Ertürk, Y.E., 1999, **Yemlik Tahıllar Tahmin: 1998/99, Tahmin 1999-3**, Yayın No: 19, Mart, Ankara.
- Aksoy, Ş., Şener, A., 1999, **Yağlı Tohumlar ve Bitkisel Yağlar Durum ve Tahmin: 1997/98, Durum ve Tahmin 1999-2**, Yayın No: 18, Mart, Ankara.
- Yurdakul, O., V.D., 1999, **Türkiye’de Hayvansal Ürünler Arzı ve Yem Talebi: Mevcut Durumun Değerlendirilmesi ve Alternatif Politika Senaryoları (Türkçe ve İngilizce), Proje Raporu 1999-4**, Yayın No: 17, Mart, Ankara.
- Akyıl, N., 1999, **Pamuk Tahmin: 1998/99, Tahmin 1999-1**, Yayın No: 16, Mart, Ankara.
- Akgüngör, S., Miran, B., Abay, C.F., Olhan, E., Nergis, N.K., 1999, **İstanbul, Ankara, ve İzmir İllerinde Tüketicilerin Çevre Dostu Ürünlere Yönelik Potansiyel Talebinin Tahminlenmesi, Proje Raporu 1999-3**, Yayın No: 15, Şubat, Ankara.
- Özçelik, A., Turan, A., Tanrıvermiş, H., 1999, **Türkiye’de Tarımın Pazara Entegrasyonunda Sözleşmeli Tarım ve Bu Modelin Sürdürülebilir Kaynak Kullanımı İle Üretici Geliri Üzerine Etkileri, Proje Raporu 1999-2**, Yayın No: 14, Şubat, Ankara.
- Schmitz, A., Çakmak, E., Schmitz T. And R. Gray, 1999, **Türk Tarımında Devlet Eliyle Ticaret (Türkçe ve İngilizce), Proje Raporu 1999-1**, Yayın No: 13 Şubat, Ankara.
- Bayaner, A., Nevruz, G., Akyıl, N., 1998, **I. Türkiye Pamuk, Tekstil ve Konfeksiyon Sempozyumu: Bildiriler, Tartışmalar**, Yayın No: 12, Ekim, Ankara.
- Aydoğuş, O., Nevruz, G., 1998, **I. Türkiye Buğday Sempozyumu: Bildiriler, Tartışmalar**, Yayın No: 11, Temmuz, Ankara.
- Yıldırım, T., Furtan, W.H., Güzel, A., 1998, **Türkiye Buğday Politikasının Teorik ve Uygulamalı Analizi, Çalışma Raporu 1998-4**, Mayıs, Ankara.
- Çakmak, E.H., Kasnakoğlu, H., Yıldırım, T., 1998, **Fark Ödeme Sisteminin Ekonomik Analizi, Çalışma Raporu 1998-3**, Nisan, Ankara.
- Bayaner, A., 1998, **Türkiye Makarnalık Buğday Sektörü ve Uluslararası Pazardaki Rekabet Gücü, Çalışma Raporu 1998-2**, Yayın No: 8, Nisan, Ankara.
- Fisunoğlu, M., Pınar M., Aydoğuş, O., 1998, **Türkiye'nin Orta ve Doğu Avrupa Ülkeleri ve Rusya Federasyonu İle Tarımsal Ticaret Olanakları, Çalışma Raporu 1998-1**, Mart, Ankara.
- Aydoğuş, O., Ege, H., Ertürk, Y.E., 1998, **Buğday Tahmin: 1998/99, Tahmin 1998-5**, Aralık, Ankara.
- Akyıl, N., Ertürk, Y.E., 1998, **Pamuk Durum ve Tahmin: 1998/99, Durum ve Tahmin 1998-4**, Eylül, Ankara.
- Ege, H., Ertürk, Y.E., 1998, **Yemlik Tahıllar Durum ve Tahmin: 1998/99, Durum ve Tahmin 1998-3**, Temmuz, Ankara.
- Aydoğuş, O., Ege, H., Ertürk, Y.E., 1998, **Buğday Tahmin: 1998/99, Tahmin 1998-2**, Temmuz, Ankara.
- Pınar, M., Akyıl, N., Er S., Ertürk, Y.E., 1998, **Pamuk Durum ve Tahmin: 1997/98, Durum ve Tahmin 1998-1**, Ocak, Ankara.
- Aydoğuş, O., Ege, H., Ertürk, Y.E., Zöğ, N.P., 1997, **Buğday Durum ve Tahmin: 1997/98, Durum ve Tahmin 1997-1**, Aralık.